

Uulu Põhikool on AASTA KOOL 2021

Aasta kooli konkursi viib läbi Haridus- ja Noorteamet koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumi ning ERR-ga. Konkursi eesmärk on tunnustada koole, kus õppimine on inspireeriv ja innovaatiline ning koolis valitsevad hoolivad suhted. Sel aastal sooviti eriti esile tõsta neid koole, kus keerulisele aastale vaatamata on kvaliteetse õppe tagamise kõrval leitud viise koolipere ühtsustunde säilitamiseks ning igaühe heaolu ja toimetuleku toetamiseks. Aasta kooli tiitli pälvib kool, mis on rahva ja žürii punktide summeerimisel võitjaks osutunud. 2021. aasta Aasta Kooliks valiti Uulu Põhikool. Kool saab ennast eriti eriliselt tunda, sest me oleme esimene kool Pärnumaalt, kes on finaali jõudnud ning esimene põhikool Eestis, kes on tiitli pälvinud. Uulu Põhikool valiti nii žürii kui rahvahääletuse tulemusel esikohale.

Konkursi video ideed luues oli meie eesmärgiks tutvustada võimalikult palju tänast Uulu Põhikooli. Meie konkursivideo peategelasteks olid 4. klassi õpilased Johannes Leidur, Anna-Liisa Mätas, Robin Pöder ja Lisete Reier, kes osalesid meie kooli erinevates tundides ja huviringides. Videos oli välja toodud meie koolipere arv, mis on kogu kooli tegutsemisaja suurim. Esitlesime oma uut garderoobi ja laiendust, läbi mille muutusid kooli tingimused kordades paremaks. Tutvustasime, et Uulu Põhikool on Liikuma Kutsuv Kool, meil on koolimajas konkursil võidetud siseliikumiserada ja meil toimuvad õuevahetunnid. Õpilased valmistasid kokandusringis pannkooke ja sealt edasi tormasid robotika huviringi. Kui koolikell käis, pidid nad olema juba järgmises kohas ning neid ootas loodusklassis keemia tund, kus käsil tõmbekapi katse. Füüsika klassis ootas Goldbergeri masin ning aulas rahvatantsutund. Tantsimast jooksid õpilased kergetõustikutrenni, sest ka nemad tahavad TV10 olümpiastardil osaleda. Video lõpus meisterdasid poisid tüdrukutele laserpingil kingituse ning kooli direktor riputas õpilastele „Kuu Tegija” tiitlid kaela. Ehk nii palju meie igapäevasest koolielust mahtuski kahe minuti sisse. Võitjakoolina pälvisime aasta kool 2021 tiitli ja ERR otsesaade Terevisioon viidi 5.

novembril eetrisse just meie koolist.

Konkursil osalemise jaoks oli väga selgelt vaja sõnastada, milline on täna Uulu Põhikool. Ja kui hoolikalt video elemente jälgida, siis on näha, et see kõik on loodud koolis viimaste aastate jooksul. Meie õppekeskkond on paranenud tunduvalt, kogukond on meid järjest enam usaldanud, me oleme liikumist edendav kool ja me oleme valmis leidma innovaatilisi lahendusi. Lisaks on meie koolis olemas inimlikkus ja hoolivus ning kooliperel on omavahel head suhted.

Mida Aasta Kooli tunnustus kooli jaoks tähendab?

Uulu Põhikool on näidanud, et ka väike maakool võib olla suurepärase, et ka väikeses koolis on võimalik luua kaasaegne õpikeskkond ja õpitingimused. Oleme saanud endale kinnitust, et hoolivad inimsuhted ja

inimlikkus on kõige olulisemad ja ilmselt on see ka konkursil meie edu üheks võtmeks olnud. Ilmselt ei ole raske ette kujutada seda õpilaste, töötajate ja lastevanemate rõõmu, kui me finaali jõudsim ja selle järgselt lausa võitjaks tulime. Rõõmusõnumit vastu võttes oli nii rõõmu kui pisaraid. Tiitli saamine ei ole olnud õnnelik juhus vaid me oleme väga palju tööd ja vaeva näinud selle nimel, et Uulu Põhikool areneks just selliseks nagu ta täna seda on. Ja kas saab olla veel paremat tunnet, kui kogu riigi parima tunnustuse pälvimine oma koolile?

Meie kooli arengukava kehtib järgmise aasta lõpuni. Kui kõrvuti panna meie arengukavas püstitatud eesmärgid ja videos esitletud elemendid, siis saame juba täna öelda, et meie arengukava saab väga edukalt täidetud. Kui meie üheks eesmärgiks oli areneda kogukonna kooliks, siis konkursi rahvahääletus andis kinnitust, et oleme kogukonna kooliks saanud. Meie koolil oli konkursil kaasa elajaid üle Eesti ja kogu rahvahääletuse aja oli eriliselt tunda, kui toetavalt kogukond meie kooli suhtub.

Milline oli tiitli saamise päev?

5. november algas meie koolis väga vara. Koolimaja ukсед avati 5.00 ja esimesed õpilased pidid juba kell 6.00 kohal

olema, et kell 6.15 oleks võimalik lastekoori heliproov läbi viia. Kõige tähtsam külaline oli sellel päeval haridus- ja teadusminister Liina Kersna, kes andis aasta kooli tiitli meile üle ning soovis selle järgselt ka kooliga tutvuda ning õpetajatega vestlusringi pidada.

Terevisiooni saate programmis laulsid 6. klassi õpilased ja ka lastekoor. Intervjuu andis direktor Egle Rumberg, õppejuht Gerli Jürima, õpetaja Pärt Kuk ja õpilane Rudolf Harald Kivi, ajalehti lugesid õpetajad Ülle Avamere ja Ivi Korju. Läbi saate valmistati kokandusringis soolaseid suupisteid ja magusaid šokolaadikomme. Lapsevanem Marika Luik andis ülevaate, kuidas peaks õigesti helkureid kandma. Saates näidati meie õuesõppetunde ja vahetundide tegevusi. Läbi Terevisiooni saate oli võimalus kõikidel meie kooli igapäevaeluga tutvuda.

Meie kooli võit andis meile kinnituse, et meie seljataga on ääretult toetav kogukond. Aitäh teile kõikidele, kes konkursil meie poolt hääletasid. Aitäh ka teile, kes kogu konkursi eelsel ja järgsel ajal on koolile imeilusaid soovide saatnud. Tunneme ennast väga erilise ja hoituna!

Aitäh kogu meie kooli kogukonnale!

Uulu Põhikooli koolipere

Vallavalitsuses otsustati:

05. oktoober

- Avaliku ürituse korraldamiseks loa andmine, FIE Karl Loonurm,Võiste Sügislaat.
- Projekteerimistingimuste väljastamine Ikla külas Meieri maaüksusele“.
- Ikla külas Meieri kinnistule soovitakse püstitada uus müügihoone koos tehnovõrkudega.
- Puurkaevu asukoha kooskõlastamine Luige maaüksusel Tahkuranna külas.
- Ehitusloa väljastamine Kabli külas Räägu kinnistule kahe kinnise maa-soojussüsteemi puurangu rajamiseks
- Ehitusloa väljastamine Kabli külas Räägu kinnistule puurkaevu rajamiseks
- Ehitusloa väljastamine Papisilla külas Loosi kinnistule puurkaevu rajamiseks
- Ehitusloa väljastamine Majaka külas Tulbi kinnistule puurkaevu rajamiseks.
- Ehitusloa väljastamine Majaka külas Tulbi kinnistule kahe kinnise maasoojussüsteemi puurangu rajamiseks“.
- Ehitusloa väljastamine Krundikülas Nõmme kinnistule puurkaevu rajamiseks.
- Ehitusloa väljastamine Rannametsa külas Raja kinnistule puurkaevu rajamiseks.
- Ehitusloa väljastamine Jaagupi külas Merekalda kinnistule puurkaevu rajamiseks.
- Ehitusloa väljastamine Laadi külas Männiku tee 11 kinnistule elamu püstitamiseks.
- Ehitusloa väljastamine Laadi külas Männiku põik 4 kinnistule elamu püstitamiseks.
- Ehitusloa väljastamine Laadi külas Männiku põik 1 kinnistule elamu püstitamiseks.
- Ehitusloa väljastamine Merekülas Killi tee 21 kinnistul elamu lammutamiseks.
- Ehitusloa väljastamine Tahkuranna külas Metsa tee 2 kinnistule puurkaevu rajamiseks.
- Kasutusloa väljastamine Häädemeeste alevikus, Tööstuse ja Aiandi tänavate ümberehitamisel koos tänavavalgustusega.
- Haldusakti kehtetuks tunnistamine - Häädemeeste Vallavalitsuse 01.06.2021 vastu korralduse nr 270 „Häädemeeste Vallavalitsuse 19.12.2017 korralduse nr 32 „Maaüksuse lähiaadressi ja maakasutuse sihtotstarbe määramine“ kehtetuks tunnistamine. Leina külas kinnisasjaga liitmiseks sobiva Kase maaüksuse erastamine. Maaüksuse kohaaadressi ja sihtotstarbe määramine.“
- Haldusakti muutmine - Häädemeeste Vallavalitsuse 19.12.2017 korraldusse nr 32 viiakse sisse vajalikud täiendused.
- Haldusakti muutmine - Häädemeeste Vallavalitsuse 29.06.2021 korraldusse nr 356 viiakse sisse vajalikud täiendused.
- Häädemeeste Vallavalitsuse 09.03.2021 korralduse nr 96 kehtetuks tunnistamine ning Majaka külas Kanarbiku ja Sidni katastriüksuste piiride muutmine, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine.
- Rannametsa-Luite tee parandustööde hinnapakumuse kinnitamine. Häädemeeste vallas asuval Rannamatsa-Luite teel on vajalik

- teostada remonttööd, mille käigus parandatakse kraavi ca 400 meetri ulatuses ning asendatakse 2 truupi. Häädemeeste Vallavalitsus küsis tööde tegemiseks hinnapakumise ettevõttelt Verston OÜ, kes esitas pakumuse kogumaksumusega 3 351,08 eurot, millele lisandub käibemaks.
- Eesti Apostlik Õigeusu Kiriku Häädemeeste kogudusele tegevustoetuse eraldamine. Korraldusega eraldatakse Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku Häädemeeste Issandamuutmise kogudusele kiriku torni ja katuse värvimiseks tegevustoetust 4000 eurot.
 - Pikapäevarihma moodustamine ja toidupäevamaksumuse kinnitamine Häädemeeste Keskkoolis.
 - Preemia maksmine maakonna tunnustuse saajale. Eestimaa õpib ja tänab“ egiidi all ning seoses õpetajate päevaga tunnustas Pärnumaa Omavalitsuste Liit vastava statuudi alusel Pärnumaa haridustöötajaid kaheteistkümnnes erinevas kategoorias. 2021. aasta tunnustatute hulgas on Häädemeeste Keskkooli direktor Aule Kink, kellele omistati Pärnumaa Aasta õppeasutuse juhi tiitel.
 - Volituse andmine riigihanke korraldamiseks. Pärnumaa Omavalitsuste Liit (POL) on teinud Häädemeeste Vallavalitsusele ettepaneku osaleda elektrienergia ostu ühishankes ajavahemikuks 2022-2023. Ühishanke eesmärgiks on maakonna ametiasutuste elektrienergiaga varustamine soodsatel tingimustel.
 - Vallavanema asendamine - korraldusega kinnitati vallavanem Karel Tõlp'i ametist äraolekul 07.10.2021 kuni 08.10.2021 k.a tema asendajaks kõigi vallavanema õiguste ja kohustustega humanitaarvaldkonna abivallavanem Helve Reisenbuk.
12. oktoober
- Jaagupi sadama kinnisasjale hoonestusõiguse seadmine avaliku enampakkumise korras. Kalasadama pidamine ja arendamine ei ole kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega omavalitsusele pandud seadusest tulenev ülesanne. Häädemeeste valla omandis olevale Jaagupi sadama kinnisasja hoonestusõiguse olulised tingimused on määratud Häädemeeste Vallavolikogu 29.04.2021 otsuses nr 17 „Jaagupi sadama kinnistu hoonestusõiguse seadmise pakumise välja kuulutamine“. Korraldusega sätestatakse tingimused pakumise esitamiseks.
 - Häädemeeste Vallavalitsuse 01.06.2021 korralduse nr 278 „Hajaasustuse programmi taotluste rahuldamine“ muutmine – korraldusega parandatakse ebatäpsus Häädemeeste Vallavalitsuse 01.06.2021 korralduse nr 278 punkti 1.4 sõnastust.
 - Puude raie tiheasustusosalal. Korraldusega antakse nõusolek ühe (1) tamme (läbimõõt u 25 cm) ja ühe (1) pärna (läbimõõt u 25 cm) raiumiseks Häädemeeste vallas Häädemeeste alevikus Kooli tn 10 kinnistul.
 - Arvamuse andmine Arumetsa uuringu ruumi geoloogilise uuringu loa taotluse kohta. Korralduses ei nõustu Häädemeeste Vallavalitsus Marina Minerals OÜ-le) Arumetsa

- uuringu ruumi geoloogilise uuringu loa andmisega.
- Hanke ”Lumetõrje Häädemeeste valla teedel 2021-2025” tulemuste kinnitamine. Häädemeeste Vallavalitsuse 14.09.2021 korralduse nr 508 „Hanke “Lumetõrje Häädemeeste valla teedel 2021-2025” korraldamine” kohaselt viidi läbi riigihange avatud hankemenetluses „Lumetõrje Häädemeeste valla teedel 2021-2025”. Hange oli jaotatud kümnesse ossa.
 - Puurkaevu asukoha kooskõlastamine Martini maaüksusel Treimani külas.
 - Ehitusloa väljastamine Treimani külas Vargamäe kinnistule puurkaevu rajamiseks.
 - Ehitusloa väljastamine Reiu külas Pändijuhani kinnistule puurkaevu rajamiseks.
 - Ehitusloa väljastamine Laadi külas Jõekalda kinnistule päikeseelektrijaama rajamiseks.
 - Ehitusloa väljastamine Reiu külas Kadi tee 3 kinnistule elamu püstitamiseks.
 - Kasutusloa väljastamine Arumetsa külas Valge kinnistule rajatud kiir-laadimisjaamale.
 - Kasutusloa väljastamine Reiu külas Veski põik 14 kinnistule püstitatud elamule.
 - Kasutusloa väljastamine Laadi külas Männiküla tee 13 kinnistule püstitatud elamule.
 - Ehitusloa nr 2013-3/EL kehtetuks tunnistamine.
 - Reservfondist raha eraldamine. Korraldusega eraldatakse valla eelarve reservfonist Häädemeeste Eakate Kodule 12 000 (kaksteist tuhat) eurot ruumide majanduskulude (elekter, vesi) eest tasumiseks.
 - Metsapoolse Põhikooli arengukava kinnitamine.
 - Uulu Lasteaia töötajate koosseisu kooskõlastamine.
 - Koolitöötajate koosseisude kinnitamine.
 - Häädemeeste Huvikeskuse töötajate koosseisu kinnitamine.
19. oktoober
- Hooldaja ja hooldajatoetuse määramise lõpetamine.
 - Eestkostete korraldamine.
 - Hajaasustuse programmi projekti „Reiu, Kivialliku tee 6 kanalisatsioonisüsteem” aruande kinnitamine.
 - Hajaasustuse programmi projekti „Arumetsa, Muru kanalisatsioonisüsteem” aruande kinnitamine.
 - Hanke “Lumetõrje Häädemeeste valla teedel 2021-2025 (2)” korraldamine.
 - Projekteerimistingimuste väljastamine Rannametsa külas Raatsiku maaüksusele.
 - Ehitusloa väljastamine Soometsa külas Külaotsa kinnistule puurkaevu rajamiseks.
 - Ehitusloa väljastamine Soometsa külas Kasesalu kinnistule puurkaevu rajamiseks.
 - Ehitusloa väljastamine Nepste külas Tamme kinnistule puurkaevu rajamiseks.
 - Ehitusloa väljastamine Treimani külas Sepa kinnistule puurkaevu rajamiseks.
 - Ehitusloa väljastamine Metsakülas Tarmo kinnistule puurkaevu rajamiseks.

- Katastriüksuste jagamine Reiu külas, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine.
 - Sundvalduse seadmise taotluse Penu külas Viima kinnistul rahuldamata jätmine.
 - Sundvalduse seadmine Võiste alevikus Allika tn 3 kinnistule.
 - Sundvalduse seadmine Treimani külas 2130036 Sadama tee kinnistule.
 - Merekülas Karu tee 24 katastriüksuse jagamine, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine.
 - Uuemaa külas Kaubaru katastriüksuse jagamine, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine.
 - Rannametsa külas Tamme katastriüksuse jagamine, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine.
 - Kabli külas Liivakivi ja Jõekalda katastriüksuste jagamine, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine.
 - Kabli külas Juksi ja Margo katastriüksuste piiride muutmine, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine.
 - Treimani külas Järvemäe katastriüksuse maa sihtotstarbe muutmine.
 - Sihtotstarbeliste eraldiste lisamine eelarvesse.
 - Raha eraldamine huvitegevuse toetamiseks.
26. oktoober
- Hooldaja ja hooldajatoetuse määramine.
 - Osalemine SA Keskkonnainvesteeringute Keskus taotlusvoorus „Jäätmete liigitkogumise lahenduste toetamine kohalikes omavalitsustes“.
 - Hanke “Võiste Sadama tänav miljööväärtuse suurendamine” tulemuste kinnitamine.
 - Tahkuranna Vallavalitsuse 20.06.2006 korralduse nr 260 „Ehitusloa väljastamine” (ehitusloa nr EL-71/2006) kehtetuks tunnistamine.
 - Ehitusloa väljastamine Laadi külas Männiku tee 11 kinnistule abihoonete püstitamiseks.
 - Ehitusloa väljastamine Reiu külas Viira tee 39 kinnistule elamu püstitamiseks.
 - Ehitusloa väljastamine Uulu külas Kalju kinnistule puurkaevu rajamiseks.
 - Ehitusloa väljastamine Penu külas Alvi kinnistule puurkaevu rajamiseks.
 - Ehitusloa väljastamine Lepakülas Oja kinnistule puurkaevu rajamiseks.
 - Ehitusloa väljastamine Tahkuranna külas Mereranna kinnistule puurkaevu rajamiseks.
 - Ehitusloa väljastamine Tahkuranna külas Metsa tee 2 kinnistule elamu püstitamiseks.
 - Kasutusloa väljastamine Reiu külas Pihlaka tee 2 kinnistule püstitatud elamule.
 - Kasutusloa väljastamine Reiu külas Reiusilla tee 8 kinnistul ümberehitatud ja laiendatud elamule.
 - Kasutusloa väljastamine Häädemeeste alevikus Pärnu mnt 13 ümberehitatud teenuskeskusele.
 - Kasutusloa väljastamine Uulu külas Saaremänni kinnistule püstitatud elamule.
 - Sundvalduse seadmine Laadi külas Männituka tee ja 8480010 Männiku tee kinnistutele.
 - Haldusakti muutmine. Häädemeeste Vallavalitsuse 12.04.2018

- korralduses nr 147 “Reiu külas Nõmme kinnistu jagamine, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine” on ekslikult läinud vahetusse Nõmme põllu ja Nõmme katastriüksuste sihtotstarbed. Korraldusega parandatakse 12.04.2018 korralduses olev ebatäpsus.
- Orajõe külas Meierei katastriüksuse jagamine, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine.
 - Reiu külas Väike-Tautsi katastriüksuse jagamine, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine.
 - Alaeelarvete muutmine – korraldusega kinnitatakse Häädemeeste valla 2021 aasta muudetud alaeelarved.
 - Reservfondist raha eraldamine. Korraldusega eraldatakse reservfondist vahendeid järgmiselt: Aiandi ja Tööstuse tänav projekti lisatööde eest tasumiseks 8 982 eurot; hanke “Uulu parkla” tööde eest tasumiseks 12 000 eurot; hanke “Häädemeeste valla kruusateede rekonstrueerimine 2021” tööde eest tasumiseks 12 000 eurot; hanke “Silla tee tänavavalgustus” tööde eest tasumiseks 12 000 eurot.
 - Vaideotsus vaides Häädemeeste Vallavalitsuse 21.09.2021 korraldusele nr 513 „Tahkuranna küla Oskari kinnistu detailplaneeringu algatamine““
 - Vaideotsus vaides Häädemeeste Vallavalitsuse 21.09.2021 korraldusele nr 513 „Tahkuranna küla Oskari kinnistu detailplaneeringu algatamine“.
 - Haldusakti muutmine. Häädemeeste Vallavalitsus algatas oma 21.09.2021 korraldusega nr 513 “Tahkuranna küla Oskari kinnistu detailplaneeringu algatamine” Tahkuranna küla Oskari kinnistu detailplaneeringu. Detailplaneeringu eesmärk on kinnistu jagamine elamukruntideks ning neile ehitusõiguse määramine üksikelanute ehitamiseks. Korralduse vaidlustasid kinnistu piirinaabrid. Häädemeeste vallavalitsus tegi 28.10.2021 vaideotsused, millega jättis esitatud vaided korralduse tühistamise osas rahuldamata, kuid samas nõustus vaide esitajate poolt tehtud ettepanekutega keskkonnamõju strateegilise eelhinna koostamise osas ja detailplaneeringu kooskõlastamise osas naaberkinnistute omanikega.
 - Raha eraldamine huvitegevuse toetamiseks.
 - Huvitegevuse toetamine riigi poolt toetatava fondi kaudu. Korraldusega toetatakse Häädemeeste valla lapsi ja noori vanuses 7-19 aastat riigi poolt rahastatavahuvi hariduse ja -tegevuse toetusfondi kaudu kokku 4865 euroga huvitegevuses osalemises kitsaskohtade lahendamiseks.
 - Häädemeeste valla avalike teede ja teeäärte niitmistööde maksumuste muutmine endise Tahkuranna valla piirkonnas. Ühissõidukipeatusele kohanime andmine. Häädemeeste vallas on ühistranspordi paremaks toimimiseks vajalik rajada Leina külla ühissõidukipeatus nimega „Keskküla“. Eelnõu “Ühissõidukipeatusele kohanime andmine” oli 30.09.2021 kuni 15.10.2021 avalikustatud Häädemeeste valla veebilehel ning ühtegi arvamust ega ettepanekut kohanime andmise osas vallavalitsusele ei laekunud.

„Ühestainsast küünlast võib süüdata tuhandeid ja küünla eluiga ei vähene sellest sugugi!“

Nii on see küünlaga. Aga arvatakse, et ka õpetaja on selline küünal, kes peaks jaksama särada ja sütitada teisi aastaid ja aastaid.

Seda suurem väärtus on õpetajate tunnustamisel. Eestimaa Õpib ja Täna egiidi all tunnustatakse igal aastal Pärnumaa Omavalitsuste Liidu poolt 12 kategoorias maakonna haridustöötajaid.

Sellel aastal sai tihedas ja tasavägisel konkurentsile selle väärrika preemia meie valla koolijuht. AASTA ÕPPEASUTUSE JUHI tiitel omistati Häädemeeste Keskkooli direktor AULE KINK'ile.

Aule on pühendunud ja uusi võimalusi otsiv juht, kes toetab iga õpilase võimetekohast õpi- teed, tagab meeskonna professionaalse arengu ja on aktiivne koostöövõrgustike looja.

Koolijuht kujundab läbi koolituste ühtset vaimsust kandvat meeskonda kooli visiooni elluviimiseks. Ta on õppurite juhina toetav, innustav ja julgustav, mõeldes nii õpilaste kui õpetajate arendamisele, luues sellega õppiiva organisatsiooni. Koolitused on teadlikult kavandatud ja lähtuvad nüüdisaegse õpikäsutuse ja ennastjuhtiva õppija printsiibist.

2019. a läbisid kõik Häädemeeste Keskkooli õpetajad HITSA digikiirendi koolituse, mis sisaldas digipädevuste arendamist ja robotika ning õppetöö sidumist.

ESF-i toel toimus 21.08.20–07.01.21 projekt „Õppiiva organisatsiooni kujundamine ja nüüdisaegse õpikäsutuse rakendamine Häädemeeste Keskkoolis“. Selle koolituse märksõnadeks olid autonoomia, teadmusloome ja koostöise õppimise toetamine.

Kaasava juhtimise näiteks on koolis laiendatud juhtkond, kes tegutseb ühise eesmärgi nimel.

Aule Kink Pärnumaa haridustöötajate tunnustamisel 6. oktoobril 2021. Foto: Haide Rannakivi

Aule kabineti uks on alati kõigi jaoks avatud. Tema armastus malemängu vastu on innustanud ka õpilasi ja koos nendega on käidud ka malevõistlustel.

Aule on kirjutanud projekte, et leida lisaressursse õpi- ja arengukeskkonna parendamiseks.

Ta osaleb aktiivselt Erasmus+ projektides. „Traditsioonid ja moodne tehnoloogia“ võimaldas õpilastel reisida erinevatesse Euroopa riikidesse ja tutvuda kohaliku koolielu, kultuuri ja ajaloo. Tema kirjutatud projekti raames toimus 2019. a õppereis Berliini, mis võimaldas õpilastel arendada oma keeleoskust.

Direktori algatatud koostöö Läti kooliga on kestnud kolm aastat. 2020 toimus kirjandivõistlus, mis oli suunatud piiriäärsetes valdades elavatele 9.–12. klasside noortele.

Aule on oma teadmiste ja

oskustega kujundanud valla hariduspoliitikat kaasava hariduse ja nüüdisaegse pedagogika põhimõtetest lähtuvalt. Tema läbiviidud projekti „Häädemeeste valla koolides kaasava hariduse põhimõtete rakendamine“ (01.06.2020–26.02.2021) kaudu loodi kahes koolis õpilastele sobivad õppetingimused. Häädemeeste kooli rajati kaasaegne õppeklass õpiraskustega õpilastele ja puudunud invatualett.

Aule on panustanud noorte ettevõtlikkuse toetamise, korraldades 18.–24.03.18 Häädemeeste valla koolide õpilastele kalalagrit.

Aule Kink on Pärnumaa Koolijuhtide Ühenduse eestseisuse tegevuse kaudu teinud ettepanekuid haridusvaldkonna seadusloome ja hariduspoliitika muudatusteks.

Aule väärtustab õpetaja ametit ja kujundab sellega avalikku arvamust. Ta osaleb

aktiivselt ka koostöövõrgustikes ja jagab kooli edulugusid.

2019. a Tallinna Ülikoolis toimunud HITSA seminaril „Õppeprotsesside juhtimine digiajastul“ tutvustas Aule DigiKiirendi programmi käigus koolis toimunud digiarengut ja IT-õpilaste 2019. a TALIS 2018 uuringu tulemuste tutvustamisel juhtis Aule töögruppi ning 15.–16.01.20 Tartu Hariduskonverentsil „Õppimise aeg“ osales ettekandega „Õppimise kese“. Ta jagas 28.03.20 kogemusi distantsõppe õppetundidest HITSA veebiseminaril ja valmistub praegu 18.05 toimuvale rahvusvahelise konverentsi ettekandeks täiskasvanute koolituse teemadel. Lisaks on ta veel avaldanud arvamust Õpetajate Lehes, näiteks mais 2018: „Kuidas õpilased rohkem koostööd tegema panna?“.

See eelpoolkirjeldatu on vaid väike osa esildisest, mille koolirahvas tegi oma koolijuhi esitamiseks konkursile.

Aule on koolijuht, kes peab oluliseks koostööd kogukonnas, maakonnas ja heade praktikate jagamist vabariigi koolide vahel. Ta on aktiivne kogukonna liige, kes lööb kaasa kogukonna ühistevõttes. Alati osavõtlik ning tunneb kaaslaste tegemiste vastu siirast huvi, võtab aega neid kuulata ja innustada hea sõnaga. Ta valutab südant palju rohkemate asjade pärast, kui on kirjas koolijuhi ametijuhendis.

Aule Kingi juhitud koolis on kooli pikaajalised traditsioonid hästi hoitud ning kaasajastatud uutega. Koolijuht hoiab ja tugevdab kooli elujõudu!

Palju säravaid ideid ja energiat koolielu rikastamisel ning kaasteeliste põlema sütitamisel. Suur tänu tehtu eest!

Helve Reisenbuk
abivallavanem

Korrektssed andmed rahvastikuregistris loovad inimesele eeldused latusaks ja mugavaks teenuste tarbimiseks

Õigetest elukohaandmetel rahvastikuregistris on võtmeroll läbi inimese elu – alates sünni registreerimisest, koolikoha määramise, juhiloo pikendamise, valimistel osalemise ja vajalike toetuste saamiseni välja. Korrektssed andmed võimaldavad nii kohalikul omavalitsusel kui ka riigil paremini oma elanike eest hoolitseda – planeerida ja osutada avalikke teenuseid, määrata vajaminevaid hüvitisi, tõhustada omavahelist teabevahetust ja koostööd. Ligi 29000 inimesel on rahvastikuregistris oma elukoha andmed märkimata.

Siseminister **Kristian Jaani** sõnul saavad inimesed õigesti registreeritud elukohast palju kasu. „Igapäevatoimetuste mugaval korraldamisel, vajalike teenuste tarbimisel ehk kogu inimese elu mängivad korrektssed andmed rahvastikuregistris olulist rolli,“ rääkis siseminister. Elukoha andmed on aluseks näiteks lasteai- ja koolikoha määramisel, sotsiaalabi ja -toetuste saamisel, tasuta ühistranspordi kasutamisel, kodukoha omavalitsuse juhtide valimisel, juhiloa pikendamisel jne. „Teadmine oma territooriumil elavatest inimestest ja nende paiknemisest annab riigile ja kohalikele omavalitsusele võimaluse oma elanike vajadustega arvestada ja nende eest paremini hoolitseda. Näiteks saab kohalik omavalitsus oma inimestele pakkuda paremaid teenuseid, korras teid ja ilusat ümbruskonda; riik aga planeerida rongi- või bussipeatuste asukohti inimeste paiknemisest ja vajadustest tulenevalt,“ selgitas siseminister Kristian Jaani.

Rahvastikuregistris puuduvad elukohaandmed ca 29000

inimesel. Elukoht on lõppenud ruumi omaniku teate alusel, kui inimest enam selles ruumis ei ela. „Elukohaandmeteta inimeste seas on tõenäoliselt palju neid, kes on tänaseks Eestist lahkunud, aga unustanud lahkudes oma andmeid rahvastikuregistris uuendada. Võimalusi elukoha registreerimiseks on mitmeid ning nende seast saab igaüks valida sobiva viisi. Kõige lihtsam on elukohta registreerida portaalis rahvastikuregister.ee, aga avaldust saab esitada ka linna- või vallavalitsuses kohapeal või posti teel,“ kutsus Siseministeri rahvastiku toimingute osakonna juhataja Enel Pungas üles valida andmete edastamiseks endale sobivaim meetod. Juhul kui elatakse välismaal, saab andmeid uuendada portaalis rahvastikuregister.ee või lähimas Eesti välisesinduses.

Lisaks elukohaandmetele hoitakse rahvastikuregistris ka inimeste kontakte: e-posti aadresse, lisa-aadresse ja telefoninumbreid. „Rahvastikuregistrisse kantakse kontaktandmeid erinevatest riigiasutustest, kuhu inimene on need ise esitanud. Seetõttu on ääretult oluline, et iga inimene tunneks endal ka vastutust hoida ise oma andmetel silma peal ning neid vajadusel värskendada. Ainult nii saame tagada selle, et vajalik info, abi või toetus jõuaks võimalikult kiirelt inimeseni. Andmete ülevaatamiseks ja korrastamiseks on mugavaim võimalus e-rahvastikuregistris aadressil rahvastikuregister.ee,“ lüüa Pungas.

Vaata korrektsete rahvastikuregistri andmete olulisusest rääkivat animatsiooni siit: <https://www.youtube.com/watch?v=5t14Di8jbdY>

Siseministerium

MTÜ Pärnu Lahe Partnerluskogu avab taotlusvooru LEADER projektitaotluste vastuvõtmiseks

Taotlusi võetakse vastu Kihnu, Häädemeeste valla ning haldusreformile eelnenud piirides Lääneranna valla endiste Varbla ja Koonga valla, Tori valla endise Sauga valla, Saarde valla endise Saarde valla territooriumi osas ja Pärnu linna Audru ja Tõstamaa osavalla mittetulusühingutelt, sihtasutustelt, kohalikele omavalitsustelt, mikroettevõtjatelt.

MEEDE 1A. COVID-19 TAAS-TERAHASTU VAHENDITE TOEL ETTEVÕTLUSE ARENDAMINE JA MITMEKESISTAMINE
Taotluste vastuvõtt toimub 15.11.2021 kella 8.00-st kuni 19.11.2021 kella 16.00-ni.

Taotlejad on tegevuspiirkonnas

tegutsevad mikroettevõtjad.

Ühes taotlusvoorus projektitoetus maksimaalne 20 000 eurot ja minimaalne 2000 eurot.

Meede 1. Ettevõtluse arendamine ja mitmekesistamine.

Taotluste vastuvõtt toimub 06.12.2021 kella 8.00-st kuni 10.12.2021 kella 16.00-ni.

Taotlejad on tegevuspiirkonnas tegutsevad mikroettevõtjad ning sihtasutused ja mittetulusühingud, mille liikmetest üle 50 protsendi on ettevõtjad.

Ühes taotlusvoorus projektitoetus maksimaalne 60 000 eurot ja minimaalne 2000 eurot.

Meede 2. Aktiivne kogukond.

Taotluste vastuvõtt toimub 06.12.2021 kella 8.00-st kuni 10.12.2021 kella 16.00-ni.

Taotlejad on tegevuspiirkonnas tegutsevad mittetulusühingud, sihtasutused ja kohalikud omavalitsused.

Ühes taotlusvoorus maksimaalne investeeringu projektitoetus 30 000 eurot ja minimaalne 1 000 eurot ning maksimaalne mitteinvesteeringu projektitoetus 15 000 eurot ja mitteinvesteeringu minimaalne projektitoetus 1000 eurot

Meede 3. Romantilise Rannatee ühistevõtt ja turundus.

Taotluste vastuvõtt toimub 06.12.2021 kella 8.00-st kuni 31.12.2021 kella 13.00-ni.

Taotlejad on tegevuspiirkonnas tegutsevad mittetulusühingud, sihtasutused, ettevõtjad ja kohalikud

omavalitsused

Ühes taotlusvoorus maksimaalne investeeringu projektitoetus 70 000 eurot ja minimaalne 1000 eurot.

Üle-rannateeliste RR sündmuste turundamise ja korraldamise ühisprojektide elluviimisel on maksimaalne toetus taotleja (sh iga koostööpartneri) kohta ühes taotlusvoorus 10 000 eurot ja minimaalne 2000 eurot.

RR visuaalsete ja interaktiivsete maamärkide (nende soetamine ja paigaldamine) maksimaalne toetus ühes taotlusvoorus 6000 eurot ja minimaalne 1000 eurot.

Taotleja peab vastama LEADER-meetme määruses § 27 loetletud tingimustele ning esitama nõutavad dokumendid ja projektitaotluse hindamiseks vajaliku lisainformatsiooni vastavalt LEADER-meetme määruse ja kohaliku tegevusgrupi nõuetele.

Meetmesse 1A, esitatud projektitaotluste hindamise tähtaeg tegevusgrupis on 05.01.2022.

Meetmesse 1 ja 2 esitatud projektitaotluste hindamise tähtaeg tegevusgrupis on 26.01.2022.

Meetmesse 3 esitatud projektitaotluste hindamise tähtaeg tegevusgrupis on 15.02.2022.

Täpsem informatsioon PLPK strateegia, PLPK 2021 ja 2022. a rakenduskavad, PLPK hindamiskriteeriumite ja projektitaotluste menetluskorra kohta on kodulehel www.plp.ee

Taotluste vastuvõtt toimub ainult elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonnas. Konsultatsiooni aja palume eelnevalt kokku leppida telefonidel 433 1053, 509 2261 või plpparnu@gmail.com.

Taotluste vastuvõtmise ajal konsultatsioone ei toimu.

Elektrihinna tõusu valguses tasub pöörata tähelepanu kütteseadmetele

Elektri börsihinna tõusuga on kasvanud tarbijate seas huvi oma elektritarbimise näitajate vastu. Järjest enam otsitakse võimalusi oma energiakulusid vähendada. Millistest lahendustest ja tegudest tuleks alustada?

Eesti Energia Eesti turu juht Dajana Tiitsaar tõi välja, et viimasel ajal on kliendid asunud rohkem huvi tundma oma elektritarbimise vähendamise vastu ning Eesti Energia nõustamiskeskusele laekub sellel teemal arvukalt küsimusi. Fikseeritud hinnaga klientide arveid börsihinna tõus otseselt ei mõjuta, aga börsipaketi valinud klientidel tasub proovida leida kokkuhoiukohti.

„Kodus kokkuhoiukohti otsides tasub esimesena otsa vaadata otsa elektril töötavatele puhuritele, radiaatoritele ja soojakiirguritele. Elektrikütte kasutuselevõtt on küll esitsa soodne ja kiire lahendus, kuid toob endaga täna kaasa ka kõrged elektriarved,“ selgitas Tiitsaar.

Statistikaameti andmetel kasutab 17% Pärnumaa elanikest elektrikut. Lisaks on 32% Eesti Energia Pärnumaa klientidest valinud endale börsihinnal põhineva paketi ning on seega elektrihindade tõusust otseselt mõjutatud.

Elektriradiaatorist või puhurist märksa säästlikum lahendus on soojuspump. Soojuspump on populaarne küttesüsteem, mis on oma tööpõhimõttelt nii energiasäästlikum kui ka rahakotisõbralikum. Soojuspumba esialgne investeering võib olla küll suurem, kuid kuna edaspidi on elektriarved märgatavalt väiksemad, tasub investeering end ka üsna kiiresti ära,“ märkis Tiitsaar.

Järgmisena tasub otsa vaadata energiakulukamatele kodumasinale – elektriboiler, elektripliit, külmkapp, pesukuivati, lauaarvuti – ja veenduda, et kasutusel on energiaefektiivsed seadmed. Kõige energiatõhusamad praegu turul olevad tooted on kevadise uuenduse järel tuvastatavad märgise A, B, C või D abil. Uuem tehnika kasutab töötamiseks vähem elektrit ning seadme vahetuse korral teenib energiasäästu arvelt summa võrdlemisi ruttu tagasi.

Olenevalt valgusallikate arvust ja kasutustihe- dusest kodus annab võitu ka LED-valgusallikate paigaldamine vanemate halogeenvalgustite asemele. LED-valgustite puhul on energiaefektiivsus kohati kuni 80% parem.

Tiitsaar annab nõu, et kõigi koduste elektriseadmete kogutarbimist päeva, kuu või aasta lõikes saavad Eesti Energia kliendid jälgida mobiiliäpist. „Kuna kogu Eesti on üle viidud kaugloetavatele arvestitele, saab mobiiliäpist vaadata, kuidas on elektritarbimine ajas muutunud ning võrrelda seda nädala, kuu või aasta lõikes. Leides kokkuhoiukohti ja säästes tarbides vähemalt ühe kilovatt- tunni, mõjutab see elektriarvet mitmekordselt, sest säästetud elektrienergia võrra väheneb ka makstav võrgutasu, elektriaktsiis ja taastuvenegiatus,“ selgitas Tiitsaar.

Kokkuhoidlikuma energiatarbimise kõrval on Tiitsaare sõnul võimalik vähendada elektrikuludsid ka nutika planeerimise abil ja ajastada suurem tarbimine tundidele, mil börsihind on soodsam. Näiteks sageli on öhtu- ja öötundidel (kl 22-05) ja nädalavahetusel hind odavam ning teinekord võib päevas leiduda ka hetki, mil hind on lausa nullilähedane.

Lilian Eylandt
Klienditeenuste kommunikatsioonijuht
Eesti Energia AS

Rail Baltica projekt Pärnumaal

2020. aastal alanud Rail Baltica projekteerimistööd Pärnu maa- konna lõigus lõpevad tänaste plaanide kohaselt 2023. aasta alguses. Soovime, et oleksite kursis, mida raudtee tööprojekti koostamine endast kujutab ja milliseid tegevusi seoses sellega antud piirkonnas läbi viiakse.

Tootsist Eesti-Läti riigipiiri- ni ulatuv projekteerimislõik (DTD3) on 93,5 km pikk ning koosneb kolmest alamlõigust.

Projekteerimistööd teos- tab Baltimaade ühisettevõtte RB Rail AS tellimisel ettevõ- tete OBERMEYER Planen + Beraten GmbH (Saksamaa) ja PROINTEC S.A. konsortsium. Raudteega ristuvate objektide (viaduktid, ökoduktid) rajamise eest vastutab Rail Baltic Esto- nia. Enne ehitustööde algust toimuvad ka avalikud arutelud ja projektide tutvustamised val- dades.

Raudteelõik hõlmab:

- 9 raudteesilda
- 15 maanteeviadukti
- 7 raudteeviadukti
- 11 ökodukti

Projekteerimisega paralleelselt viiakse läbi keskkonnamõjude hindamine (KMH), et leida raudteele parim asukoht ning optimaalseimad tehnilised lahendused, mis arvestaksid nii loodus- kui inimkeskkonnaga. Keskkonnamõjude hindamine toimub Tootsist kuni Eesti-Läti riigipiirini kulgevas projekteeri- mislõigus kahes osas.

Keskkonnamõjude hindamise käigus selgunud võimalikud mõjud on võetud arvesse pro- jekteerimise üksikasjades, samas peab keskkonnamõju hindamine tagama nii keskkonnamõjudest lähtuva optimaalse raudtee telje asukoha, muldkeha kõrguse, kui ka näiteks kuivenduslahenduse valiku või hoopis kuivendamise vältimisega raudtee projekteerimise, et lõplik ehitusprojekt, mille alusel raudteed ja raudtee- objekte ehitama hakatakse, sisal- daks mõjude minimeerimist ning leevendusi.

Raudtee kulgemise ja täna planeeritud objektide asukohaga on võimalik tutvuda ka vastavas kaardirakenduses.

Mida tööprojekti koostamine endast kujutab?

2019. aastal alanud ja 2022. aastal lõppeva projekteerimise jooksul viiakse raudteekoridoris läbi ehi- tusuuringud, keskkonnauuringud, samuti keskkonnamõjude hindamine. Selle põhjal koosta- takse raudtee alusehituse, pea- lisehituse ning raudteega seotud rajatiste ehitamiseks tööprojekt.

Projekteerimine koosneb erinevatest etappidest:

1. Uuringute läbiviimine
2. Esmaste projektlahendite edasiarenduste väljatöötamine lähtudes eelprojektist
3. Põhiprojekti koostamine
4. Tööprojekti koostamine
5. Autorijärelevalve ehituse ajal

Projekti edukaks elluviimi- seks on vajalik ka kohalike elanike panus – vaid nii saame luua projekti, milles on arvestatud

kohalike elanike ettepanekutega. Kaasame kohalikke elanikke, omavalitsusi ja kõiki olulisi huvi- rühmasid nii projektlahenduste väljatöötamise kui nende kesk- konnamõjude hindamise käigus.

Alamlõik nr 1 – Tootsi-Pärnu Asub nelja omavalitsuse territoori- umil – Põhja-Pärnumaa vald, Tori vald, Pärnu linn ja Hääde- meeste vald.

Viimase aasta jooksul on antud lõigul läbi viidud geoloogi- lised uuringud, topo-geodeeti- lised mõõdistustööd, hüdroloogi- lised uuringud ja keskkonnalased uuringud. Paralleelselt uuringu- tega on valminud ka eelprojekti edasiarendus.

Sel suvel esitas konsultant esimese versiooni põhiprojekti- dest, millele on tänaseks tellija ja tehnilise ekspertiisi poolt antud esmane tagasiside. Augusti lõpus viidi läbi KMH programmi avalik arutelu, mille järel täiendati KMH programmi ja mis on tänaseks esitatud Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (TTJA) heakskiitmiseks.

Konsultant töötab aktiivselt projektide täiendamise ning KMH aruande koostamisega. Projektide täiendamisel käib tihe koostöö kohalike omavalit- suste ning ametiasutustega ning kaasatud on ka kohalikud elanik- kud, seda ennekõike ligipääsude kavandamisel. Kõikide eelduste kohaselt peaks põhiprojekt val- mima 2022 I kvartalis.

Kogu projekti valmimistäht- aeg antud lõigus on eelduste kohaselt 2022. aasta III kvartal.

Alamlõik nr 2 – Saarde-Kabli Asub kolme omavalitsuse terri- tooriumil – Pärnu linn, Saarde vald, Häädemeeste vald.

Antud lõik asub alas, kus Riigikohtu otsusega planeeringu lahendus tühistati. Riigihalduse minister otsustas 2020 aasta suvel jätkata Rail Baltica pla- neeringuprotsessi antud lõigul ja mitte alustada uut planeeringut. Tööd algasid möödunud sügisel alusuuringu koostamisega, milles võrreldi kuute erinevat trassialter- natiivi raudtee rajamiseks. Tööst lähtuvalt jätkati 2021. a algusest kuue kõige perspektiivikama alternatiivi võrdluse koostamist koos Natura 2000 hindamisega. Võrdlustulemuste aruanne valmis juunis 2021, misjärel suu- nati see avalikule väljapanekule ning septembris 2021 viidi läbi avalikud arutelud kõigis kolmes omavalitsuses.

Edasi jätkub protsess ühe koridori väljavalimisega, mis teostatakse peale Natura 2000 ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu val- mimist.

Edasi jätkub töö juba välja- valitud trassialternatiiviga ning järgmised avalikud arutelud on planeeritud 2022. aasta kevadel.

Planeeringu kehtestamise eeldatav aeg on 2022. aasta IV kvartal, misjärel lõpetatakse ka ehitusprojekti koostamine 2023. aasta I kvartalis.

Alamlõik nr 3 Kabli – EE/LV

piir Asub Häädemeeste valla terri- tooriumil.

Viimase aasta jooksul on antud lõigus läbi viidud esmased geoloogilised uuringud, topo- geodeetilised mõõdistustööd, hüdroloogilised ja keskkonna- lased uuringud. Valminud on eelprojekti edasiarendus, mis on hetkel lõplikul kinnitamisel.

Alustatud on ka Põhiprojekti koostamisega, mille eeldatav val- mimise aeg on 2022. aasta I kvar- talis. Põhiprojektiga paralleelselt teostatakse geoloogilisi uuringuid asukohtades mis vajavad veel täp- sustamist ning koostöös kohalike omavalitsuste ja ametiasutustega kaasatakse ka kohalikud elanik- kud, seda ennekõike ligipääsude kavandamisel.

Kogu projekt antud lõigus valmib tänaste plaanide kohaselt 2023. aasta I kvartalis.

OLULINE TEADA

1. Mida tähendab põhiprojek- teerimine raudteekoridoris ja vahetus läheduses maad omava- tele füüsilistele ja juriidilistele isikutele? Millega arvestada tuleb?

Ennekõike tuleb arvestada, et projekteerijal on tarvilik ehi- tusuuringute teostamiseks pää- seda ka tulevase raudtee trassi alla jäävatele kinnistutele ning sellega seoses palume inimestelt koostööd selle võimaldamiseks. Projekteerijal on kohustus taas- tada peale uuringute teostamist olukord nagu see oli enne uurin- gutega alustamist.

Lisaks alustab projekteerija põhiprojekti etappis uute juurde- pääsu teede lahenduste tutvus- tamist piirinaabritele kelle juur- depäas oma kinnistule raudtee ehitusega muutub. Projekteerija kuulab ära ka piirinaabrite soovid seoses juurdepääsuteedega ning võimalusel ka arvestab nendega.

Küsimuste korral on igati mõistlik ja ka soovitatud kirjas antud kontaktnumbritel ühen- dust võtta.

2. Kuidas saavad inimesed veel ka täna selles protsessis osaleda?

Tagasiside esitamisega oma krundi juurdepääsuteede lahen- duse osas. Samuti anda sisendit projekteerimistingimuste kohus- tusega objektide projekteerimi- sel ja KMH avalikel aruteludel. Alamlõigus 2 on võimalik sisendit

anda ka planeeringu protsessis.

3. Kellega peaksid inimesed ühendust võtma, kui neil on küsimusi seoses põhiprojektee- rimisega, ristumiste ehitami- sega nende valla territooriumil, maade omandamisega?

Rail Baltic Estonia OÜ või RB Rail AS projektijuhi- ga, samuti saab infot vastava KOV-i ehitus- spetsialisti käest, mis puudutab küsimusi tehniliste lahenduste teemal. Maade omandamise teemal saab informatsiooni ka Maa-ametist.

Rail Baltica projekteerimise ja ehitamisega seotud küsimustes võtke Pärnu maakonnas ühen- dust:

Kaur Laansalu, RB Rail AS põhitrassi projekteerimise projek- tijuht – kaur.laansalu@railbaltica. org

Ivo Laht, Rail Baltic Esto- nia põhitrassi projektijuht – ivo. laht@rbe.ee

4. Millal lõpetatakse antud lõi- gus põhiprojekteerimine?

Eeldatavalt 2023. aasta algu- ses.

5. Millega peavad arvestama maaomanikud, kelle kinnistud asuvad RB trassikoridoris ja kes soovivad raudtee trassi korido- ris midagi ehitada või rajada?

Tuleb lähtuda kehtestatud Maakonnaplaneeringust.

Maakonnaplaneeringu seletus- kirja punkt 3.3 sätestab “Raud- tee ehitamiseks ning raudtee ehitamisest tingitud teedevõrgu ümberehitamiseks tuleb raudtee trassi koridor hoida ehitistest vabana.”

Maade omandamine

Maade omandamine toimub paralleelselt põhiprojekteerimi- sega. Pärnu maakonnas oman- datakse raudtee ehitamiseks era- omandist 124 maatükki. 2021. aasta septembri seisuga on neist 38 maatükki raudtee ehitamiseks omandatud. Maade omandamise menetlusi viib läbi Maa-amet.

Maade omandamisega seotud küsimuses võtke ühendust:

Katrin Rannama, Rail Baltic Estonia maakorraldaja-planeerin- gute ekspert – katrin.rannama@ rbe.ee.

Täiendavat informatsiooni Rail Baltica projekti kohta leiate www.rbestonia.ee; [https:// info.railbaltica.org/ee/](https://info.railbaltica.org/ee/).

Maade omandamine

Oma- valitsus	Oman- datav arv (tk)	Oman- datav pindala (ha)	Era- omand (tk)	Mun- itsipa- lomand (tk)	Riigio- mand (tk)	Era- omandist oman- datud (2021 septem- bri seisuga)
Häädemeeste vald	44	87	19	16	9	5
Põhja-Pärnumaa vald	56	127	36	0	20	19
Pärnu linn	39	71	14	13	12	0
Saarde vald	0	0	0	0	0	0
Tori vald	80	146	55	4	21	14
KOKKU	219	431	124	33	62	38

Varu enne maru!

Milleks varuda, kui poed on igapäevaselt avatud ja mõni tõsisemate kahjudega kriis võib meid tabada väga väikeste tõenäosusega?

Viimase aja ilmaprognoosid näitavad suuri muutusi, millega kaasneb tuulte tugevnemine, mereveetaseme tõus ning ulatuslikumad kuuma- ja külmaperioodid. Selle aasta suvi oli erakordselt kuum, mille tulemusena oli suur oht ulatuslikeks metsapõlenguteks. Sademete suurenemist ilmestab suvine Tartu juhtum, kus lühikese aja jooksul sadas alla nii suur hulk sademeid, et linna tänavatel tekkisid üleujutused. Tuulte tugevnemisest andis märku 2019. aasta Kagu-Eesti maru, kus alajaama katuse ära lendamine võttis kohalikelt elanikelt elektri, vee ja sideühenduse ligi nädalaks.

Seega tuleks hädaolukor-

raks valmistuda varakult, et vajadusel see võimalikult väikeste ebamugavustega üle elada.

Trassivee katkestuse korral mõelda lähedal asuvatele veevõtu võimalustele (kaev, tiik, järv, jõgi, allikas jne), kust saate tarbevee, kuid läbi tuleks mõelda ka puhta joogiveevaru olemasolu nii endale, kui oma koduloomadele. Päevane veevaru ühe inimese kohta on 3 liitrit. Trassühenduse katkemisel tühjendage veetorud, lisavett saab boilerist ning wc loputuskastist.

Enne kröbedate külma- kraadidega talve saabumist võiks mõelda kodu soojustamisele, akende tihendamisele ja alternatiivsele küttesüsteemile juhuks, kui soojavarustus peaks katkema. Eriti keerulises olukorras on keskküttesüsteemist sõltuvad kortermajade elanikud, kes

võiks koos korteriühistuga erinevaid lahendusi arutada. Tunduvalt paremas olukorras on need elanikud, kellel on puupliit või -ahi.

Elu ilma elektrita on paras katsumus, mistõttu peaks iga pere olema läbi mõelnud alternatiivsed võimalused valguse ja sooja saamiseks ning toidu valmistamiseks ja hoiustamiseks. Valgust on võimalik saada erinevate päikeseptareide ja dünamoga laetavate taskulampide või laternate näol, pealambi ja küünalde abil. Unustada ei tohiks vajadusel tikke ning sobivaid patareisid. Toiduvalmistamine ilma elektrita on lihtne, kui on olemas puupliit, grill või lõkke tegemise võimalus, kuid talvel suure külmaga on suurepärase abimees ka priimus või matkal kasutatav gaasipliit.

Info saamiseks võiks varuda endale raadio, millel

on patareide, dünamo või päikeseptareide kasutamise võimalus. Hädaolukorras saab info Eesti Rahvusringhäälingu kanalitest: ETV, ETV2, ETV+, Vikerraadio, Raadio2, Klassikaraadio, Raadio 4. Side levikut aitab pikendada olemasolev täis laetud akupank.

Lisaks tuleks läbi mõelda pere toidu- ja joogiveevarude kogumine ning hoiustamine oma majapidamises juhuks, kui poed peaksid olema suletud. Toiduks võiks varuda kaua säilivaid ja lihtsalt valmistatavaid aineid, näiteks purgisuppe, konserve ja kuivaineid. Valikute tegemisel lähtuge oma pere soovide ja vajadustest ning ärge unustage aegajalt kontrollimast realiseerimise kuupäevaid.

Ohutus algab meist endist!

Merili Ahtma

Lääne päästkeskuse ennetusbüroo

Vanemlusprogramm Imelised aastad Häädemeeste vallas

Laste kasvatamisel võib tekkida olukordi, millega on keeruline hakkama saada. „Imelised aastad” on 16-nädalane programm lapsevanematele, kes vajavad tuge ja soovivad õppida, kuidas laste kasvatamisega paremini toime tulla. Programmi eesmärgiks on aidata lapsevanematel ennetada ja toime tulla laste käitumisprobleemide ning arenguküsimustega.

„Imelised aastad“ on tõendus põhine programm, mille positiivne mõju vanematele ja lastele on teaduslikult tõestatud aastakümnete jooksul. Programm on kasutusel Ameerika Ühendriikides ja Euroopas juba ligi 30 riigis.

Eestis läbi viidud mõju-uuring näitas, et kui enne koolituse algust oli lapsevanemate hinnangul käitumisprobleeme 59% lastest, siis koolituse lõpuks oli see näitaja 19%.

Koolitusel õpivad vanemad kuidas kehtestada tõhusalt piire ja reegleid, kuidas last julgustada ja tunnustada, kuidas õpetada last tugevate tunnetega toime tulema, kuidas arendada last mängu abil, kuidas lahendada konflikte, kuidas tulla toime stressiga.

Häädemeeste Vallavalitsus koostöös Tervise Arengu Instituudiga pakub 2-8 aastaste laste vanematele võimalust osaleda

vanemlusprogrammis.

Häädemeeste vallas alustab vanemlusprogrammi uus koolitusgrupp 2022. a jaanuari lõpus Häädemeestel. Koolitus hakkab toimuma üks kord nädalas, kell 17.30–20.00, väikeses grupis, 10-14 lapsevanemat.

Vanemad, kes vajavad lapsehoidu, saavad lapsed kaasa võtta. Lastega tegeleb koolituse ajal lapsehoidja.

Tulenevalt COVID-19 piirangutest võivad toimuda osad kohtumised läbi veebi vahenduse, mistõttu on vajalikud arvuti ja interneti olemasolu.

Sooviavaldused koolitusel osalemiseks esitada hiljemalt 05. jaanuariks 2022 Häädemeeste vallavalitsuse sotsiaalnõuniku e-posti aadressile eha.sade@haademeeste.ee. Avalduses ära märkida kas osalevad mõlemad vanemad (ees- ja perekonnanimi), kodune aadress, laste arv peres (sealhulgas vanus), kas lapsehoid on vajalik, nõusolek e-posti aadressi edastamiseks koolitajatele.

Oodatud on nii lapsevanemad kui vanavanemad ja teised last kasvatavad täiskasvanud.

Osalejatele on koolitus tasuta.

Häädemeeste vallavalitsus

Kriisiolukorras valmistumine

- Mõttele, milliseid vahendeid ja varusid vajab su pere, et iseseisvalt ühe nädala jooksul hakkama saada. Arvesta võimalusega, et kriisiolukorra tõttu ei saa kodust lahkuda, kaubad ei ole kauplustest kättesaadavad või muud eluliselt tähtsad teenused (elekter, veevarustus jm) ei toimi.
- Mõttele, kus ja kuidas varusid hoida, et need oleksid lihtsasti kättesaadavad sulle ja sinu lähedastele.
- Igapäevaselt mittekasutatavaid vahendeid on soovitatav pakkida eraldi kotti. Osa evakueerimiseks vajalikest vahenditest on mõistlik hoida autos, näiteks mobiiltelefoni autolaadija, teedeatlas, lumelabidas jmt.
- Uuenda varusid regulaarselt.
- Põlevmaterjali (vedelkütus, gaas, küttepuid jne) varumisel järgi tuleohutusnõudeid ja hoiustamise tingimusi.

Olulised telefoninumbrid

- Hädaabinumber **112**
- Perearsti nõuandetelefon **1220**
- Keskkonnainspektsiooni valvetelefon **1313**
- Elektrilevi rikketelefon **1343**
- Maanteeinfo **1510**
- Päästeinfotelefon **1524**
- Politsei infonumber **612 3000**
- Ilmajaama valvesünoptik **900 10 32**

Kriisiolukorra koduste varude meelepea

Ole valmis nädal aega iseseisvalt toime tulema.

Joogivesi

- 2 liitrit inimese kohta ööpäevas, lisaks 1 liiter inimese kohta ööpäevas toidu valmistamiseks

Toit

Pool varudest ei tohiks vajada valmistamist

- Konservid
- Pakisupid
- Kuivikud
- Pähklid, kuivatatud puuviljad
- Küpsised, maiustused, müslibatoonid, mesi
- Vajadusel beebitoit

Esmaabivahendid

- Esmaabivahendite komplekt

Hügieenitarbed

- Seep
- Desinfitseerimisvahend
- Tualettpaber
- Pabersalvrätid
- Niisked puhastuslapid
- Suured prügikotid (50 l)

Valgusallikad

- Taskulamp ja varupatarei / päikeseptarei või dünamoga töötav taskulamp
- Patareitoitel lamp või latern ja varupatarei / petrooleumilamp koos lambiõliga
- Tornilatern
- Küünlad
- Tikud

Raadio

- Patareitoitel raadio ja patareid mitmeks kasutuskorras / päikeseptarei või dünamoga raadio

Tööriistad

- Nuga
- Käärid
- Kleeplint
- Kile

Söögiriistad

- Ühekordsed toidunõud
- Konservivajaja

Ravimid

- Retseptiravimid
- Valuvaigistid
- Palavikualandajad
- Allergiavastased ravimid
- Seedehäirete ravimid
- Põletusvastane vahend
- Külmetusvastased ravimid

Küttematerjal

- Vedelkütus
- Gaas
- Küttepuid

Akupank

- Akupank mobiilsete seadmete laadimiseks

Muu vajalik

- Sularaha pere vajaduste katmiseks ühe nädala jooksul
- Mask hingamisteede kaitseks (näiteks tolmurõõps)
- Tulekustuti ja -tekk
- Autokütus
- Vajadusel lemmikloomatoit

Korstnad kärssavad, kuid suur kütmine pole veel alanudki

Kütter periood alles võtab tuure üles, kuid päästjad on pidanud korstnas süttinud tahma või vigase küttesüsteemi pärast juba paarsada korda välja sõitma. Ometi pole tuleõnnetuste ennetamine sugugi nii kulukas ja tülikas kui tihtipeale arvatakse.

Hooldamata või valesti hooldatud korstnad ning valed küt-misharjumused põhjustavad igal aastal arvukalt õnnetusi.

Selle aasta oktoobri keskpaiga seisuga on selliseid õnnetusi olnud juba 205, kuigi kütter periood alles algas. Musta statistikat täiendavad õnnetused, mis saavad alguse vigastest ja hooldamata küttesüsteemidest – mullu oli neid 41, tänava juba 38.

Samas on tuleohutuse seaduses kirjas, et isik peab järgima tuleohutusnõudeid ja kontrollima tema valduses oleva ehitise, ruumi ja nende kasutamise ohutust ja nõuetekohasust ning tagama küttesüsteemi kasutamisel ohutuse inimese elule, varale ja keskkonnale.

Selleks, et küttekolde kasutamine tooks soojust mitte õnnetusi, tuleb järgida lihtsaid reegleid. Kui head ka ei oleks koduomaniku teadmised ahjust ja korstnatest, peab kütteseadmete ehitamise jätma professionaalse pottsepa hooleks ning ahju tuleb kütta mõõdukalt.

puhastama?

Üks levinumaid hoonete süttimise põhjuseid on liigkütmine. Õnnetuste vältimiseks on tähtis aastaringelt kasutatavaid kütteseadmeid kaks korda aastas puhastada ning hooajaliselt kasutatavaid seadmeid üks kord aastas.

Eramajades võib korstent pühkida ka ise, kuid korra viie aasta jooksul peab küttesüsteemid siiski üle vaatama kutseline korstnapühkija. „Aga kortermajade ja ridaelamute küttesüsteeme peab kutseline korstnapühkija puhastama korra aastas,” rõhutas Nahkur.

Päästeameti meelepea kütter perioodiks:

- Sinu kohustus on hoida hoone korsten ja tahmalöörid pragu-deta ja puhtad
- Sina vastutad, et su kodu elektrijuhtmestik ja elektriline kodutehnika oleks terved ja korras
- Suitsuandur aitab sul avastada tulekahju selle alguses. Paigalda ka vingugaasiandur.
- Sa ei tohi jätta kütte- ja soojendusseadmeid (pliite, ahje, katlaid, soojapuhureid) järelevalveta
- Ära sulata külmunud torustikku lahtise tulega

Maxim Tuul

Kommunikatsioonijuht

AS G4S Eesti

Kui tihti peab kontrollima ja

PÄÄSTEAMET

PÄÄSTEAMET.EE KRIIS.EE

Häädemeeste Keskkool

Erasmus+ projektiga Sloveenias

Septembrikuu viimasel nädalal osalesime rahvusvahelise Erasmus+ projekti INTEGRA raames projektikohtumisel Sloveenias koos Läti, Leedu ja Sloveenia õpetajate ning õpilastega. Projekt, mille peamine eesmärk on viia robotika koolitundidesse, kestab edasi ja järgmine kohtumine toimub Leedus. Kuidas nädal välja nägi ja mis me sellest õppisime?

Meie tegevused Sloveenias toimusid peamiselt Kungota koolis. Kooli jõudes tehti ühisfoto, mida saab näha ka "Network of technology INTEGRationists in pupils informal education" Facebook'i leheküljel. Pidulikult avaaktsusel lauldi sloveenia keeles, tutvustati Sloveeniat ning pärast seda jagati kõiki kolme rühma. Päeva jooksul toimus kokku kolm töötuba – kaks olid robotikaalased ja üks STEM-temaatiline (S – teadus, T – tehnoloogia, E – inseneritöö, M – matemaatika) arutelu.

Järgmisel päeval toimus bus-siekskursioon. Esimene peatus oli Mariboris. Külastasime muuseumi, kus räägiti veinist ja traditsioonilistest Sloveenia roogadest. Toimus ka giidituur linnas. Edasise plaani kohaselt pidime minema Sloveenia pealinna Ljubljanasse, aga rahvarahutuste tõttu jäi minek ära. See asendati jalutuskäiguga Pohorjes puude kohal ja imetlesime Sloveenia mägede vaateid. Tagasiteel külastasime kosmo-

Fotod: erakogu

sekskust Noordung.

Kolmandal päeval toimusid taas õpitoad koolis, milles rakendasime esimesel päeval omandatud robotika-alaseid teadmisi ja õppisime, kuidas arvuti salvestab pilti koodina.

Külastasime ka kohalikkude viinamarjakasvandust ning samal ajal tutvusid õpetajad lossi muuseumiga. Kui oli õhtu kätte jõudnud, sõitsime Vrezneri külamajja, kus õhtustasime pidulikult Sloveenia rahvatantsu ja -laulu saatel. Avaldati tänu vastuvõtjatele ja jagati tunnistused.

Selles projektis saime palju kogemusi juurde inglise keeles suhtlemises välismaalas-tega, õppisime tõhusamalt ajurünnakut tegema ja saime aru "STEM" tööde tähtsusest meie ühiskonnas. Nädal Sloveenias oli väga õpetlik ja huvitav ning ootame väga järgmist kohtumist Leedus.

Jürgen Pinta, Siim Õitspuu
9. klass
Taavet Allikas, Aleksander Vainula
8. klass

Pärnumaa koolijuhtide kokkusaamine Häädemeestel

Kõiki koolijuhte Pärnumaal ühendab MTÜ Pärnumaa koolijuhid. Ühendusse kuuluvad kõik Pärnumaa haridusasutused, st gümnaasiumide, põhikoolide, lasteae-alkoolide direktorid ja/või õppealajuhatajad. Sel aastal on MTÜs 45 liiget.

Pärnumaa haridusasutuste juhid kohtuvad regulaarselt. Peamine kokkusaamiste eesmärk on koolijuhtimise kvaliteedi tõstmine ning selleks korraldatakse erinevaid koolitusi, seminare, arenduspäevi ja teiste maakondade koolide külalisi. Loomulikult käiakse ka üksteisel külas.

25. oktoobril saadi kokku Häädemeestel. Maagümnaasiumide juhid arutasid omavahelisel võimalikkude koostööd erinevate Eesti kõrgkoolidega, et pakkuda maagümnaasiumide õpilastele rohkem valikaineid.

Kaasaegses juhtimises räägitakse palju sellisel teemal nagu coaching. See on üks võimalus toetada juhi teadlikku enesearengut. Juhil on vaja oma mõtteid korrastada ning olulised eesmärgid ja tegevused enda jaoks lahti mõtestada. Coach on juhi arengu toetaja, kes aitab mõtestada hetkeolukorda, kirjeldada soovitud eesmärgi ning toetada teadlikke tegevusi nende saavutamiseks. Eestis on tegutsejaid selles vallas palju, aga tõeliselt

Pärnumaa Koolijuhid Häädemeestel. Fotod: Toomas Mitt

häid rahvusvahelise sertifikaadiga coache vähe. Üks selline – Toomas Tamsar – oli Häädemeestel Pärnumaa koolijuhtidele coachingust ja selle võimalikust kasust rääkimas.

Haridus- ja Teadusministeeriumi asekancler Liina Pöld, kes alles hiljuti sellele ametikohale asus, tutvustas muudatusi ministeeriumis ja plaane üldhariduse valdkonnas. Teemad, millele peamiselt seadis

oma fookuse: distantsõppe õppetunnid ja individuaalsed õpiteed. Õppekava arendusest rääkis ministeeriumi õppekava arenduse nõunik Merlin Linde.

Päeva lõpetas Rahandusministeeriumist Liisi Kirch, kes tutvustas koolidele rahatarkuse õpetamise võimalusi.

Aule Kink
Häädemeeste keskkooli direktor

Metsapöole Põhikool

Metsapöole lapsed tantsulaagris

Oli sügisene oktoobrihommik. Buss vuras koolimaja ette, võtsime kaasa supi ja hea tuju ning sõitsime Kõveri puhkekeskusesse tantsulaagrisse.

Kohale jõudnud, ootasid meid juba lapsevanemad Merle ja Leho, kes olid seal selleks, et tantsimise vahele elevust tuua ja lastele vibulaskmist õpetada. Tore, et lapsevanemad olid tublideks abilisteks.

Jagasime lapsed gruppidesse ja hakkasimegi pihta. Tantsu juhendas õpetaja Tiina.

Vahepausidel sõime, mängisime Lisette juhendamisel seltskonnamänge ning sõitsime paadiga tiigil õpetaja Viire valvsa pilgu all.

Koju võtsime kaasa uued tantsud, vibulaskmise oskuse, diplomid, väsimuse tegusast päevast ja hea tuju.

Tiina Laidla

Laagris õpiti tantsimise vahel vibulaskma. Foto: Tiina Laidla

Õppeprogramm Pernovas

Septembrikuu viimasel päeval sõitis 1.-6. klass koos klassijuhatajatega Pärnu Pernova Hariduskeskusesse. Õpilased osalesid KIKi rahastusel õppeprogrammil "Organismide rühmad". Programmi käigus tegid õpilased koos juhendajaga ringkäigu läbi keskuse ja õppisid tundma erinevaid organismide rühmi ja neid määrama. Programm oli huvitav ja väga õpetlik lastele.

Ants Järvi

Rebekka Pernovas. Foto: Ants Järvi

Õppepäev Pernovas. Foto: Ants Järvi

Õpetajate päev Metsapöolele

Õpetajate päev tekitab elevust, kontserdi ootuses. Foto: Heino Einaste

Õpetajate päeval pidas direktori ametit Ainar Dreifeldt. Foto: Heino Einaste

Rõõmsad laagrilised Kõveri Puhkekeskuses. Foto: Tiina Laidla

Uulu Põhikool

Liikuma Kutsuv Uulu Põhikool

Uulu Põhikool liitus selle aasta alguses Liikuma Kutsuva Kooli programmiga. Liikuma Kutsuv Kool on Eestis välja töötatud haridussuendusprogramm, mille siht on, et liikumine kujuneks kooli-päeva ja koolikultuuri loomulikuks osaks. Liikuma Kutsuv Kool tugineb rahvusvahelisele teadusele, Tartu Ülikooli liikumislabori uuringutele ja arendustele ning programmis osalevate koolide kogemustele. 2021. aastal tegutseb üle Eesti juba 148 Liikuma Kutsuvat Kooli. Pärnumaalt kuulub Liikuma Kutsuva Koolide hulka 14 kooli ja Uulu Põhikool on üks neist.

Liikuma Kutsuva Kooli programm on meie koolis väga hästi tööle hakanud. Sellel õppeaastal on igal esmaspäeval 1. tund kogu kooli liikumistund, mille viivad läbi koolitatud mängujuhid. Mängujuhtide koolitus toimus 11. oktoobril Uulu Põhikooli staadionil ja koolituse läbiviijateks olid TÜ Liikumislaborist Tiina Lauri ja Aliis Sarapik. Mängujuhtide koolitusel mängiti koos põnevaid liikumismänge ja ühtlasi arutleti teemadel: riskid ja ohud mängude läbiviimisel ning kes siis ikkagi on õige mängujuht. Mängujuhid on grupp õpilasi, kes otsivad erinevaid liikumismänge ja huvijuhiga üheskoos teisi mängima kutsuvad ning mängureegleid kõigile tutvustavad. Mängujuhi rolliks on sisustada

Kuu Tegija:

Aaron Rüütel
Lorette Viirmaa

Kuu Üllataja:

Kelvin Laastau

Kuu Liikuja:

Caroly Kopelmaa

koolile paigaldati Slackline.ee poolt slackline'd ehk tasakaaluliinid koos liikumist toetavate abinõodega. Meie kooliperel oli au kuuluda 75 kooli hulka. Täna on kooli ees tasakaaluliin ja lisaks ka ninja-line, mis on mõlemad väga aktiivselt kasutusel.

Sellel õppeaastal alustas ka Liikuma Kutsuva Kooli programmi uus veebiseminaride sari "Veebivunk". Teine veebivunk toimus 21. oktoobril ja selle teemaks oli "Õuesõpe", mille üks külalisesineja oli Uulu Põhikooli direktor. Meie koolipere jäi kevadel Liikuma Kutsuva Kooli programmi eestvedajatele silma ühtse meeskonnatööga. Osalesime kogu kooliga rahvusvahelisel õuesõppepäeval, mille raames viisid kõik õpetajad oma tunnid õuesõppe vormis läbi. Liikuma Kutsuva Kooli programmi eestvedajad palusid veebiseminaril üheks esinejaks just Uulu Põhikooli, et anda ülevaade, kuidas kaasata tegevustesse kogu koolipere.

Liikumine on meie koolis alati oluline olnud. Aga Liikuma Kutsuva Kooli programmis osalemine on koolis liikumise edendamise palju süntsemsemaks muutnud. Meil on hea meel programmi osaleda ning erilist rõõmu tunda, et nii lühikese ajaga programmi eestvedajate poolt märgatud oleme.

Uulu Põhikooli koolipere

Tahkuranna kool

Ettevõtlik oktoober Tahkuranna koolis

Oktoobrikuu möödus Tahkuranna koolis aktiivses rütmis. Lisaks igapäevasele õppetööle oleme kaasa löönud nii üleeestilistes aktiivides kui tervitanud koolimajas huvitavaid külalisi. Oktoobri alguses väisasid ettevõtluspäeva raames meie kooli innovaatilised 21. sajandi ettevõtjad: disainer, Instagrami sisustusblogija ja sisulooja Merlin Miido ning Eesti putukatööstuse eestvedaja ja idufirma BugBox asutaja Erlend Sild. Ettevõtjad innustasid noori olema julged ja võtma osa võimalikult paljudest tegevustest, et leida endale sobiv ja rõõmu pakkuv huviala millega tulevikus ehk siduda ka oma töökoht.

Mööda ei saanud me ka ilma traditsiooniliste oktoobrikuu sündmusteta: meeleolukas õpetajate päev, mil panime proovile oma õpetajate kutsemeisterlikkuse, leivapäeva puhul toimunud ühine leivategu ja ettelugemise päev Voiste raamatukogus. Lisaks traditsioonilistele ettevõtmis-

Lemmikloomapäev töi koolimajja hulga elevust

Matka- ja õuesõppe päev sügiseses Tolkuse rabas. Fotod: Teele Tõnisson

tele käisime üheskoos ka kodulähedases Tolkuse rabas, kus veetsime ühe mõnusa sügise õuesõppe päeva. Omamoodi huvitav päev oli ka 18. oktoober, mil võis meie väikese koolimaja peal kohata nii koera, merisiga, jänest, kassi kui isegi kana – lemmikloomapäev töi sombusesse sügispäeva kahtlemata palju elevust ja rõõmu. Loomad olid äärmiselt viisakad ja tublid – suur tänu siinkohal ka lapsevanematele!

Enne sambahüüet sügispäevi külastas meid ka noorsoopolitseinik, kes kontrollis üle meie sõiduvahendid, ning aitas meid pimedas taas nähtavaks teha. Üleeestilise helkuripuu aktiivse raames oleme sarama pannud ka koolimaja ees asuva helkuripurjeka Helgi, kust võivad kõik möödudajad endale julgelt vajaliku helkiva elukindlustuse kaasa haarata!

Tahkuranna koolipere
Teele Tõnisson

Tahkuranna lasteaed

Oktoober Tahkuranna lasteaia

Päikest, vihma, vikerkaari ja tormi toonud oktoober hakkab lõpule jõudma. Tahkuranna lasteaed on elanud tegusat elu, oleme võtnud päevadest parimat.

Leivanädalal valmis Päikesekiirte ühise töö tulemusena võileivatort, Rannakarbid küpsetasid kõrvitsakukleid.

Häädemeeste Päästekomando on juba aastaid igal sügisel leidnud aega meie lasteaia külastamiseks. Seekordne külastus algas ootamatu õppusega: tulekahjuhäire käivitumine tõi kogu majarahva (kaasa arvatud raamatukogu ja arstipunkti töötajad) kiiresti kokkulepitud kogunemispunkti. Häire lõppenud, „pead“ kokku loendatud, said kõik oma pooleli jäänud tegevuste juurde naasta, Rannakarbi rühma koolielikuid ootas päästjate koolitus „Tulest targem“.

Ettelugemispäeval külastasid mõlemad rühmad Voiste raamatukogu. Lihtsalt suurepärase, et meie oma majas on selline tore kirjanduse vara-auk! Raamatukogu juhataja Ülle Toomla

on alati nõus meiega koostööd tegema, ühiseid üritusi korraldama, tutvustama uudiskirjandust nii lastele kui õpetajatele. Ülle eestvedamisel on vanema rühma lapsed saanud osaleda „Lugemisisu“ programmis ning lasteaialaste tööde näitused on raamatukogus alati teretulnud.

Tormisel reedel käisid Rannakarbid oma nimele au tehes rannas. Läbi tugeva tuule trügimine oli elamus omaette ja sadamamuuli ründavate lainete veepritsmeis tekkinud vikerkaared selge ime.

Päikesepäeval leidsid lapsed mängude kõrvalt aega lehetalgeteks – töö ja lust käisid käsikäes.

Õpetaja Maike Lääne juhendamisel osalesid vanema rühma lapsed Pärnu Postimehe joonistuskonkursil „Mina märkan“.

Pisut etteruttavalt saadame soojad isadepäevatervitused kõigile isadele ja vanaisadele, kes meie lugusid loevad! Tervist ja rõõmu kõigile!

Tahkuranna lasteaia pere

Rannakarpide õppekäik. Foto: Piret Linnumäe

Tulest targem. Foto: Maike Lääne

Häädemeeste lasteaed

Häädemeeste lasteaia Lepatriinude leivanädal

Austa leiba, leib on vanem kui meie.

Häädemeeste lasteaia kõige pisemad mudilased tegid tutvust leivaga. Eks lapsed teavad, mis see on, aga kuidas ta meie lauale jõuab, vot see on alles raketiteadus! Suur aitäh lapsevanem Tiinale, kes küpsetas meile kaks imemaitset leiba. Üks oli magus puuviljaleib ning teine teraleib. Lastel oli väga huvitav

uurida, mis sinna sisse oli peidetud. Õpetaja Liina tõi kodust kaasa ise küpsetatud saia. Lastel oli tore leiba ja saia võrrelda ning hiljem ka ise maitsta.

Leivanädala lõpetasid Lepatriinud kaerahelbeküpsiste küpsatamisega. Lastele see tegevus väga meeldis ning oma tehtud küpsised maitsestid väga head.

Lepatriinude õpetaja Aimi

Lepatriinud leivanädalal. Foto: Viktorija Johanson

Uulu lasteaed

Uulu Lasteaia kollektiiviga on käesolevast sügisest liitunud uued töötajad

Merle Lilleleht

Olen Merle Lilleleht ja alustasin oktoobris tööd Uulu lasteaia Sipelgate rühma õpetaja abina. Sündinud ja kasvanud olen Võistes ja lõpetanud Häädemeeste Keskkooli. Peale seda õppisin ETKV Kutsekeskkooli inventeerija-raamatupidaja erialal, millele järgnes aastatepikkune töötamine kaubanduse valdkonnas.

Lasteaia töö hakkas mind huvitama pärast seda kui sain vanemaks, mistõttu otsustasin minna Pärnumaa Kutsehariduskeskusesse lasteaiaõpetaja abi koolitusele. Oli väga huvitav ja põnev koolitus, mis andis tõuke ametit vahetada. Laste arengut on nii tore jälgida ja toetada.

Foto: erakogu

Jaana Veskilt

Minu nimi on Jaana Veskilt ning olen alates septembrist Uulu Lasteaia vast avatud Põrnikate liitrühma õpetaja.

Sündinud ja kasvanud olen Ida-Virumaal Kiviõlis. Sealt viis mind elutee Lääne-Virumaale, kus lõpetasin Tallinna Ülikooli Rakvere kolledžis alushariduse pedagoogi eriala ning asusin tööle väikesesse hubasesse Sõmeru Lasteaeda Pääsusilm. Lastega töötamine on mulle väga südamelähedane, naudin nendega koos tegutsemist ja mängimist. Olen seda meelt, et laps omandab teadmisi ja oskusi kõige paremini just nimelt mängides ja tegutsedes. Olen läbinud erinevaid täiendkoolitusi, mis on inspireerinud õppetööd põnevamaks, mitmekesisemaks ja lapsekessemaks muutma. Eelnevalt olen oma töös rakendanud palju õuesõpet ning „Kiusamisest vabaks“ ja „Samm-sammult“ metoodikaid, mis toetavad laste sotsiaalsete oskuste arengut õpetades neile empaatiat, tunnetega toimetulekut ja probleemide lahendamise olulisi samme, ennetades kiusamiskäitumist.

2018. aastal kolisime perega elama

Foto: erakogu

Häädemeeste valda looduslikult kaunistatud Reiu külla. Tööle asusin Pärnu Lasteaeda Mai. Suures lasteaias oli tore töötada, kuid hinge jäi siiski igatsus väikese ja hubase lasteaia järele. Just selline tundub olema Uulu Lasteaed. Meie Põrnikate rühma puhul on eriti tore see, et koos saavad olla eri vanuses õed-vennad ning vanemad lapsed saavad olla noorematele toeks ja eeskujuks. Õpetajatele on see põnevaks väljakutseks, mille eesmärgiks on rõõmsad ja rahulolevad lapsed.

Foto: erakogu

Sirli Arumäe

Olen Uulu lasteaeda tööle asunud käesoleva aasta septembri algusest Põrnikate rühma õpetajana.

Elukohaks on Pärnumaa, Saarde vald, kuid sünni poolest ja koolis käinud ning töötanud Tallinnas.

2002. aastal viis mind õnnelik saatus kokku Pärnumaa metsamehega ning sellest alates on minu kodu ja töö olnud seotud Pärnumaaga. Mul on 4 last, kellest vanim on 30-aastane ning noorim 16-aastane.

Mäletan juba lapsepõlvest, et tahtsin väga saada lasteaia muusikaõpetajaks – mul olid väga armsad ja kunstilembelised lasteaiakasvatavad, kellelt ma sain armastuse käelise tegevuse vastu. Lasteaia muusikaõpetaja ametini tuli aga teha pikk tiir läbi filoloogiateaduskondade. Minu keskkooli eesti keele ja kirjanduse õpetaja arvas nimelt, et minust võiks saada suurepärane eesti filoloog. Asusin õppima Tartusse. Aga siis ajas mul, noorel inimesel, pea segi armumine läti noormehesse – ning asunud õppima Riiga, lõpetasin hoopis Läti ülikooli läti filoloogina. Tänu sellele olen töö kõrvalt vabal ajal olnud läti tõlk, tehes kas kirjalikke tõlkeid või tegelema hoopis Lottemaal lastega. Lottemaal olen suviti proua läti kärbes.

Kõik mu senised ametid on olnud seotud lastega – olen töötanud

Kolletamiskuu uudised Uulu Lasteaiaist

Kolletamiskuu – oktoober rõõmustas meid sel ajal väga uhkete sügisvärvidega. Uulu Lasteaia lapsed, käies sügisega ühte sammu, uurisid puid ja pöösaid ning otsisid sügise märke lasteaia ümbrusest. Uued teadmised ja tähelepanekud jõudsid ka läbi meisterduste ja kunstitööde väljapanekutena vaatajaid rõõmustama. Oktoober pakkus lahkelt erinevate puude vilju, mida lapsed said kasutada kodu- ja poemängudes ning meisterdamisel.

Kuna põllumehel sai vili salve, siis oktoobris oli just sobilik aeg rääkida leivast ja selle valmistamisest. Lepatriinu lapsed tutvusid lähemalt nisuviljaga. Suure põnevusega toimus väike „rehepeks“ – st läbi rätiku kopsiti puidust klotsiga viljapäid, et näha kuidas tera välja tuleb. Seejärel jahvatati väikese veskiga viljaterad jahuks. Koos õpetajaga valmis saiaaigen, millest iga laps sai paraja tüki. Väikesed pagarid rullisid ning keerutasid tainast, vastavalt maitsele lisati seemneid, rosinaid, õunatükke, kaneeli ja suhkrut. Iga laps sai päris oma küpsetatud saia koju kaasa võtta.

Lepatriinud, kes kevadel lõpetavad lasteaia, osalesid kahel koolitusel: „Tulest targem“ ja „Väike esmaabiandja“. Lapsed said teadmisi, kuidas käituda ohusituatsioonides, aidata ennast või teisi väiksemate õnnetuste korral.

Oktoobri teisel nädalal tähistasid kõik rühmad Uulu Lasteaia sünnipäeva. Rühmades valmistati ja kaunistati sünnipäevatorte. Tordid valmisid vastavalt fantaasiale väga omanäolised ja erinevad. Lapsed kaunistasid rühmaruume endameisterdatud kaunistustega ja mängisid rühmades lõbusaid mänge. Mesimummi lapsed said tantsida lõõtspilli saatel. Sipelga rühma lastel langes Lasteaia sünnipäev kokku enda rühma kolme lapse sünnipäevaga – lauldi sünnipäevalaulu ja keerutati tantsupõrandal. Jaanimardikad mängisid laste endi poolt välja mõeldud huvitavaid mänge ja meisterdasid ühistööna sünnipäevapildi. Liblikatel valmis tort ühisloominguna – mängiti laulumänge ja tantsiti. Põrnikad, kes septembris alles alustasid meie lasteaias käimist, on juba hästi kohanenud ja loonud enda rühma mõnusa ja hubase koosolemise. Lasteaia sünnipäeva tähistati laulu, tantsu, õhupallide ja küpsisetordi valmistamisega.

Kuna Uulu raamatukogul oli ka sünnipäev, siis Mesimummid ja Liblikad külastasid ka raamatukogu. Las-

Lepatriinud ja Jaanimardikad tuleohutust uurimas

Liblikate kodumäng

Põrnikad koogikesi valmistamas

Põrnikate sünnipäeva tordikesed. Fotod: Jana Veskilt

tele meeldis väga „lugemispesas“ mängida ja raamatuid uudistada.

Oktoobri lõpus muutusid ilmad sügisemaks, samuti ka jututeemad ja tegevused. Sai lehitada rändlindudele ja rääkida lindude ning loomade valmistumisest talveks. Üksikud vihmased ja tuulised ilmad pakuvad mõnusat vaheldust ka lastele – siis saab kohe sisukamalt ja suuremalt mängida „Kodumängu“ ja „Poemängu“, või külastada raamatukogu ja võimalusel mängida liikumismänge suures Spordikeskuse saalis.

Rõõmu teeb see, et meie Lasteaed on kasvanud ühe rühma võrra suuremaks ja juurde saime abiruume ning koosolekuteruumi keldrikorruusel.

Sooja ja rõõmsat sügise jätku soovides

Uulu Lasteaia pere

Häädemeeste muusikakooli uus sisu

Oma 30. õppeaastast alustas muusikakool täiesti uutes, enneolematutes tingimustes. Veel aasta tagasi poleks me osanud seda loota.

2021. aasta algusest olime Häädemeeste keskkooli katuse all, sest siis läks vana majasisustuse lammutamiseks. Oleme keskkoolile väga tänulikud sõbraliku suhtumise eest rasketel aegadel.

Nüüd on koolimaja sisu uus: seda nii ruumilahenduse kui tehnovõrgustiku poolest. Kool on maaküttel, paigaldatud on ventilatsioon ja kanalisatsioon. Klasside vahel on helikindlad seinad ja ees topetuksed. Ruumi tuli juurde väljalõhutud ahjude asemel ja lõpuks ometi on meil saal, mis seda nime tööpoolest õigustab. Majal on nüüd ka tagavaraväljapääs 2. korruselt.

Rõõmu teeb kaunis sisekujundus (kujundaja Hedda Peet). Kohal pole veel kogu mööblit, kuid tööd teha juba saame.

Töid teostas ehitusfirma PREV OÜ, mille ehitajatega oli meil väga sõbralik ja mõistev läbisaamine. Arvestati meie soove ja ettepanekuid.

Eraldi tahaksin tänada kolimisfirma Aducco sitkeid noormehi, kes meie rasked pianiinod ja tiibklaveri oskuslikult ja osavalt ühest majast teise tassisid (kolm pianinot veel teisele korrusele).

Koolimaja rekonstrueerimise

Foto koolimaja ülevaatamise päevast 15. septembril. Pildil vasakult: Jaak Vapper, Kalle Rets, Raivo Pöial, Indrek Papp, Enn Pirsko, Siim Suursild, Tiia Soomre, Margus Türkson. Foto: Olavi Kõrre

maksumus oli 292 400 eurot, sellest 195 000 Covid-19 fondist. Õnneks oli koolimaja projekt juba varem olemas ja sobis Covid-19 fondi kasutamise tingimustega. Tänu valla toetusele sai see suur ettevõtmise teoks.

Häädemeeste muusikakool on asutatud 1992. aasta 5. oktoobril, tookord oli alusepanijaks-direktoriks Rein Uusma. Aastate jooksul on meil olnud 90 lõpetajat, veel rohkem lühemaajalisi õppijaid. Kindlasti on muusikakool avardanud nende silmaringi ja õpe-

tanud oma aja planeerimist. Praegu on koolis 36 õpilast.

Loetlen mõned tuntumad vilistlased: Pärnu kontserdimaja müügijuht Eveli Loorents, heliloojad Elis Hallik (Vesik) ja Jakob Juhkam, artist Silver Sepp, Otsa-kooli rütmimuusika osakonna õppejuht ja tegevmuusik Maarja Soomre. Mitmed meie kooli õpilased on jätkanud oma muusikuteed Tallinna Muusikakeskkoolis või Ellerikoolis Tartus (Brigita ja Adriana Mass, Sandra Laagus, Hanna Allikas, Renata

Klaveritund: õpetaja Vaika Väljamäe ja I klassi õpilane Johannes Allikas. Fotod: Tiia Soomre

Viiulitund: õpetaja Irina Aitai ja I klassi õpilane Martaliis Raidmets

Talts). Valla tähtsündmusi on sageli ilmestamas muusikakooli õpilased ja kollektiivid (Erik Raimond ja Kristjan Georg Ristmäe oma õpetaja Taavi Reimetsaga ja näppepillide ansambel Olavi Kõrrega).

Kooli kullafondi kuuluvad õpetajad Vaika Väljamäe ja Irina Aitai, kelle õpilased on sageli edukalt osalenud vabariiklikel konkurssidel. Suur rõõm on, et meie solfedžoõpetaja Lelde Jalakas on ühtlasi virtuosne klaverisaatja. Möödunud õppeaastast on meil teinigi klaveriõpetaja – sõbralik ja südamlük Liis Potter kauaaegse kogemusega

Pärnu muusikakoolist. Tema õpetab klaverit neile, kellele see ei ole põhipill.

Käesoleval aastal ühines õpetajakonnaga noor õpetaja Henrik Leibur, kes harib lapsi muusikaloos, kuid on koolitatud löökriistamängijaks ja võiks järgmistel aastatel meilgi trummimängijaid välja koolitada.

Niisiis jätkub Häädemeeste muusikakoolis õppureid ja õpetajaid ja nüüd on meil ka ilus maja, mis vastab muusikaõpetuse sisule.

Tiia Soomre
kooli direktor

Uulu raamatukogu 100 aastat

1921. aastal asutas rahvaraamatukoguselts "Edu" Uulu koolimajas raamatukogu. Raamatute laenuaja pidi kuuluma seltsi, oli ka väike liikmemaks – vähem kui kroon aastas. Raamatukogu sai raamatuid riigi poolt ja tuluõhtutel kogutud raha eest osteti neid ka juurde. Kaua aega oli „Edu“ seltsi esimeheks helilooja Mihkel Lüdigi poolvend Oskar Lüdik. Seltsi tegevusse kuulus lugemise populariseerimine, seltsi liikmetele meelepärase kultuurilise isetegevuse pakkumine, tähtpäevade tähistamine ja pidude organiseerimine. Uulu raamatukogu juhatajateks on olnud Ilmar Lume, Elmar Arula, Eduard Jürisoo, Elgi Merisaar, Anne Tamm, Alma Pahkojeva, Astrid Aljaste. 1976. aastast tänaseni on raamatukogu juhatajaks Helje Pulk.

2000. aastast asub raamatukogu Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuses, kus lugejate kasutuses on mugavad ruumid moodsa mööbli ja kaasaegse tehnikaga. Liikumispuuetega inimestele on tagatud juurdepääs ratastooliga. Raamatukogus on avalik internetipunkt. Lisaks lugejate teenindusele pakub raamatukogu vallaelanikele arvuti kasutamise, kopeerimise, printimise ja skaneerimise võimalust. Soovijad saavad külastada erinevaid näitusi ja kultuurisündmusi.

Raamatusõprade jututoa hubases vestlusringis tähistatakse kirjanduslikke tähtpäevi, arutletakse kaasaegsetel kirjandusteemadel ja tehakse juttu värskest trükist tulnud raamatutest; kohtutakse kir-

janike ja teiste huvitavate inimestega. Täiskasvanud õppija nädalal kogunevad lasteaiaõpetajad raamatukokku infotundi „Uued raamatud lasteaiaõpetaja tööalal“, kus jagatud soovitusnimestike alusel on õpetajatel hiljem võimalik raamatuid valida. Raamatukogus leiavad aset igakuised kodulooõhtud. Teretulnud on kõik, kes soovivad kaasa rääkida kohaliku ajaloo uurimisel ja säilitamisel. Raamatukogu oma sisukate raamatüritustega on laste lemmikpaigaks. Nendest üritustest inspireeritud joonistuste näitused on olnud üleval Uulu Põhikoolis ja raamatukogus. Lasteaialapsed kingivad raamatukogule oma loodud muinasjuturaamatuid teistele lugemiseks. Koolilapsed võtavad osa omaloomingu konkursidest, ettelugemisvõistlustest ja mäluvõistlustest. Meie lapsed on mitmel korral osalenud Nukitsa konkursi lõpuüritustel Tallinnas. Õpilased käivad raamatukogupäevade ajal ja emakeelenädalal Uulu raamatukogus uudiskirjandusega tutvumas. Põhjamaade raamatukogunädala hommikuhämaruses loetakse lastele raamatutest katkendeid küünlavalgel. Alates Euroopa loovuse ja innovatsiooni aastast (2009) viiakse raamatukogus lapsi raamatute juurde uut moodi – raamatukogus peetakse laste sünnipäevi. Raamatukogul on olnud hea koostöö kohaliku kooli ja lasteaia ning Eestimaa raamatukogudega. Koolilapsed on lugenud lasteaialastele katkendeid raamatutest erinevatel

üritustel ja esinenud lasteaia muinasjutuhommikutega. Raamatukogust puudub raamat tellitakse soovi korral lugejale teisest raamatukogust.

Tahkuranna vald on ühinenud Häädemeeste vallaga. Jätkub väga hea koostöö Häädemeeste Vallavalitsusega ja selle allasutustega. Koostöö tegusate noortega on suurepärase. Muutunud on ka raamatukogu ilme. Raamatukogu välisukse lähedal on Uulu Raamatukogu raamatute tagastuskast, kuhu saab panna läbiloetud raamatud ja ajakirjad igal ajal. Raamatukogul on lukustatav vitriinikapp näituste jaoks ja pilkupüüdev ajakirjade kapp. Koostöös noortekeskusega on valminud hubane lugemispesa lastele. Kolmandat aastat osaletakse 5–10-aastaste lastega „Lugemisisu“ programmis. Kodukandi üritustel korraldatakse raamatulaata.

Raamatukogu ajalugu on talletatud „Uulu raamatukogu kroonikas 1976–“, raamatus „Eesti raamatu aasta Tahkuranna vallas 2000–2001“ ja 2010. aastast alates ka raamatukogu blogis <http://uulurk.blogspot.com/>.

Helje Pulk
Uulu Raamatukogu juhataja

Uulu raamatukogu sünnipäev

Pidulik aktus fuajees algas 21. oktoobril kell 16.00. Helje terituskõnele järgnesid sõnavõtted ja kingituste üleandmine. Tantsulaste hoogne tants aitas luua sünnipäeva meeleolu. 10-kilose tordi valmistas ja tõi kohale Kabli Pagar.

Andrus Kivirähk esines Uulu Põhikoolis kell 14.00. Pärast seda viidi kirjanik Pärnamägede kohvikusse sööma. Tordisöömise ajaks jõudis sõnameister meie majja. Noortekeskuse noored tegid pildi kirjaniku loomingust, mis kingiti Andrusale.

Raamatukogus kohtus lugejatega meie valla lemmikkirjanik kell 17.00. Ester luges katkendi autori kõige uuemast raamatust „Mälestused“. Raamatunäitusel oli väljas ka sõnaseadja esimene raamat „Ivan Orava mälestu-

Raamatukogu saab kirjaniku kõige uuemase raamatusse autogrammi. Foto: Berit Allika

sed, ehk, Minevik kui helesinised mäed“. Raamatusõprade suur huvi külalise tegemiste ja loominguga äratas tähelepanu. Elavas vestlusringis said targemaks kõik.

Raamatukogu sai värskest

ilmunud teosesse autogrammi ja raamat läks kohe laenuks. Autogramme jagati kõigile soovijatele.

Kohtumine jätkus kingituste jagamisega kirjanikule: lugejate lilled, raamatukogult kannuke Häädemeeste valla embleemiga, mille sees peidus Häädemeeste lillepoe müüja kingitus.

Aasta lõpuni saab vaadata raamatukogus fotonäitust „Raamatukogu sünnipäev“.

Kohtume raamatukogus!

Helje Pulk
Uulu Raamatukogu juhataja

Sünnipäeva meeleolu loojad. Foto: Berit Allika

Sünnipäevatorit noortekeskuselt. Foto: Berit Allika

Veskipäev Treimanis

Sel aastal Muinsuskaitsemeri poolt väljakuulutatud muinsuskaitsepäevade teemaks oli „Peidus pärand“, millega ärgitatakse inimesi tutvustama ajaloolisi paiku ja ehitisi, mis siiani laiemale elanikkonnale vähemtuntud või teadmata. See, mis otse silme ees, võib vahetevahel jääda hoopis kahe silma vahele.

Üks selline pärl asub ka Treimani küla keskel Liiberi talu maadel.

1880. aastatel ehitas Peedi talu peremees David Eichen mere äärde, lagedale rannakarjamaale tuuleveski. 1911. aastal ostis veski Oja talu peremees Juhan Oja. Hiljem toimetasid veskis Juhani poeg Arnold Oja ja naabertalu peremees Volde- mar Taavistu. 1937. aastal lõhuti vana tuuleveski maha, võeti pangast laenu ja ehitati kolmekordne puidust veski- hoone. Veski kivide ümberaja-

miseks kasutati aurumasinat, hiljem juba diiselmootorit. Veski kohale kerkis tuuleturbiin, mis tootis elektrit nii veskile kui ka ümberkaudsetele majapidamistele. Veski juurde rajati saeraam ja lõigati laaste. Kogu veskihoone oma eheduses on väga hästi säilinud ja praeguse perenaise Voldemar Taavistu lapselaps Pille Liiberi sõnul saaks selle hea tahtmise juures isegi käima panna. 11. septembril toimus Liiberi talu ja Treimani raamatukogu esindajate koostööna veskis lahtiste uste päev. Veskit tutvustasid perenaine Pille ja varasemate veskiomanike ning möldrite järeltulija Virve Tali Oja talust. Tahaks loota, et tulevikus saab veskist üks Treimani küla põnevamaid vaatamisväärsusi.

Evi Laarents

Treimani raamatukogu

Oja talu veski 1920.aasatal

Kolmandal korrusel räägib veski tööst perenaine Pille Liiber. Fotod: Evi Laarents

Häädemeeste õigeusu kogudus valmistub juubeliks

Häädemeeste Issandamuutmise kirikul möödub 2022. aastal 150 aastat kiriku valmimisest.

Häädemeeste apostliku-õigeusu kirik valmis 1872. aastal – kaks aastat varem kui Häädemeeste uus kivist luteri kirik. Ehituskulud kattis Püha Sinod. Hoone ehitati peamiselt tellistest ja krohviti. 1935. a. välja antud Pärnumaa apostliku-õigeusu album märgib: et kirik on ehitatud halvast materjalist – savist, mis sisaldab lubja kive ja nõrgasti põletatud telliskive, nõuab hoone alalist kallist remonti. Kiriku projekteris Liivimaa kubermangu arhitekt A. Edelson.

2016. a asendati kirikul vanad vihmavee ärajooksu torud uute vihmaveerennide ja ärajooksutorudega. 2017. a sai kirik täies ulatuses uue värvkatte. Käesoleval aastal said uue värvi kiriku katused, neljataluline kellatorn, koos tillukese sibulkupli ja ristidega. Samuti värviti uuesti kiriku aknad, ukseid ja värviparandused tehti kiriku seintel. Krohviparandustest ei jäänud puutumata ka kiriku värvapostid.

Töid teostas OÜ Baum Vik-

Õigeusu kirik oktoobris 2021. Droonifoto: Lauri Jürgenson

tor Laarentsi juhtimisel. Katused ja tornid värvisid Margus Allikas, Aimar Maiste ja Peep Hunt, seinte, värvapostide ja akende värvimisega tegelesid Marve Maiste ja Mati Oeslg. Kellatorni ülemised uued sinised aknad valmistas Marko Laarents.

Töid finantseeris Häädemeeste õigeusu kogudus. Tänu sõnad kuuluvad ka Häädemeeste Vallavalitsuse rahalisele toetusele.

Tänapäeval toimuvad juunis-juulis kirikus lisaks kiriklikele teenistustele ka Kabli Päikeseloojangu festivali kont-

serdid.

7. augustil andis kirikus õhtukontserdi Siiri Sisask ja annetas kogu piletitulu Häädemeeste õigeusu koguduse remondifondi.

Aleksander Tõnis Joarand
Häädemeeste õigeusu koguduse juhataja esimees

Võistlustantsijad tõid Treimanisse glamuuri

25. septembril sai Treimani rahvamajas teoks Eesti Tantsuspordiliidu karikavõistluste 4. etapp. Osalejaid oli Tallinna, Tartu, Viljandi ja Pärnu tantsuklubidest. Silmailu pakkusid nii noored kui seeniortantsijad erinevates võistlusklassides. Võisteldi ladina-ameerika- ja standardtantsudes. Etteasteid hindavad kohtunikud tulid Eestist ja Lätist. Võistlusi juhtis Eesti Tantsuspordiliidu asepresident Ivo Kappet. Edukalt esinesid ja mitmeid auhindu võitsid Pärnu tantsuklubi Fox tantsijad Margus ja Tiia

Võistlushoos on medalivõitjad Tiia ja Margus Tõkke. Foto: Viljar Soomre

Tõkke ning Raivo ja Mall Pöial. Medaleid jagus veel mitmesse tantsuklubisse. Kauni päikeselise võistluspäeva lõpetas tantsuõhtu ansambliga Treffunx, kus said oma samme seada nii võistlejad kui pealtvaatajad.

Tantsuspordiliit jäi võistluste läbiviimisega väga rahule ja soovib edaspidi võistlusi korraldada Treimanis. Täname võistluste organiseerijaid eesotsas tantsuõpetaja Ants Lopsikuga ja toetajat Eesti Kultuurkapitali.

Viljar Soomre

Tahkuranna koolisaalitäis muusikasõpru pillimeeste päeval

16. oktoobril peeti Võiste külaseltsi eestvedamisel taas kord pillimeeste päeva Tahkuranna kooli saalis. Kokku olid tulnud Vana-Pärnu seltsi Karmoskasemude esindus ja nende sõbrad lähemalt ja kaugemalt. Lõõtspillide ja akordionite vaatepilt oli suurejooneline. Alustuseks ja lõpetuseks mängiti ühiseid lugusid, mida kontserdi külalised said kaasa ümiseda ja laulda. Vahepeal astusid koosseisud üles eraldi. Sellel kontserdil kõlas väga palju Jakob Kaunissaare loodud lugusid. Jakob Kaunissaar koos Mait Lehtsalu ja Rein Arusooa mängisid lugusid ka Jakob Kaunissaare uuest kogumikust III Laulik. Kontserdi repertuaaris kõlas palju valssi ja eestipärast muusikat, Rein

Arusoo pakkus vahelduseks ka prantsuspareid ja eksootilisemaid lugusid, Saaremaa juurtega, aga pikalt Võistes töötanud Mihkel Tuulik kostitas kuulajaid mõne päris kohaliku looga. Tugevate solistidena paistsid silma koosseisu Pärnumaa Lõõtspillihaigete seltsi Folkgrupp Palat nr. 7 tragid mehed – Feofan Roos, Peeter Tammeleht ja Mati Vürst. Mehed olid ka välja mõelnud ühe viguriga laulu, kus õnnitleti kõiki selle aasta sünnipäevalapsi ja kinkisid publikus istunud naistele tulipunase roosi.

Külaseltsi naised tänavad Aago-Heinart Allikveed, kes aitas korraldusliku poole pealt.

Võiste Külaselts ja Aire Kallas-Maddison

Pillimehed Võistes. Foto: erakogust

SOOVID ÄRA ANDA VANAPABERIT, SIIS UULU KULTUURI- JA SPORDIKESKUS (PARGI TEE 1) KOGUB SEDA AJAVAHEMIKUL 08.11 - 19.11.2021

VANAPABERI KOGUMINE

Kogutud vanapaber peab olema kuiv ja puhas ning ei tohi sisaldada teisi jäätmeid.

*Paikre Jäätmeäitluskeskus toetab konteineri toomise ja paberi ära viimise.

*Uulu Kultuuri- ja Spordikeskus tänab kõiki kampaaniast osavõtjaid väikse meenega.

Info: Egle Vutt, egle.vutt@haademeeste.ee tel 58068636

PAIKRE

Peeter Kangruoja 80 – spordimees kui kass Bruno isa Mati ja rännumees nagu onu Klaus populaarses Lotte loos

Tänase kiire elutempo juures ei ole just palju eakaid, kes sooviksid oma reisimuljeid jada teistega. Oma käigud hoitakse enda teada ja suurt midagi keegi ei kuule. Peeter on aga mees, kes tahab jagada oma reisimuljeid.

Peetri elu on juba varasest noorusest alates kulgenud tööd ja spordi tehes. Nooruses karjapoisi ametit pidades hakkas ta oma „laiskusest“, et mitte värvaid avada, üle karjaedade hüppama. Nii sai alguse kõrgushüppe harrastus. Üle laiade kraavide hüppates treenis ta ilmselgelt kaugushüpet.

Ja loogiline jätk oli muidugi loomadega võidujooks, mis andis tugeva põhja jooksupõlvade tegelemiseks.

Spordiga tegelemiseks tuli tol ajal võimalusi ise otsida ja spordipaiku omakäel rajada. Nooruses sai spordis mõõtu võetud teiste külapoistega. Kes hüppas niisama kõrgust, kes hüppas teibaga. Jaanipäeval ja augustikuus külvimaarjapäeval toimusid Tahkuranna suveaias (Pätsi platsil) pidustused ja ka spordivõistlused, millest Peeter aktiivselt osa võttis. Seal olid võrkpalli lahingud, kõrgushüpe, sangpommi tõstmine, vägikaika vedu. Peeter võidutses kindlalt kõrgushüppes. Oli juhus kus kõrgushüppe postid jäid tema hüpete sooritamiseks lühikeseks ja tuli kõrguse suurendamiseks lisada tikutopsid. Tema rekordtulemuseks elus on 1 m 88 cm. Ta oli ka kange sangpommi tõstja ja vägikaika vedaja.

1960. aastal läks Peeter sõjaväkke Minskisse. Kuna väeosas olid sportimisvõimalused kasinad, käis ta sportimas ja võistlemas väeosast väljaspool asuval Minski peastaadionil. Sõjaväeosade vahelistel võistlustel tuli ta 2 kordseks kõrgushüppe ja ühel korral kaugushüppe võitjaks. Sõjaväes tegeles ta spordiliinis põhiliselt kõrgus- ja kaugushüppega. Auhinnaks võitjale st Peetrile anti 18 päevane puhkus. Selle nimel juba tasus sõjaväes sporti teha.

Kergejõustikuga tegeles Peeter ka veel siis, kui oli jõudnud veteranide (seenioride) vanuseklassi. Ta võttis osa nii maakonna, kui vabariiklikest suvemängudest, samuti vabariigi meistrivõistlustest. Sealgi saavutas ta omas vanuseklassis häid tulemusi. On tulnud ka vabariigi veteranide (nüüd seenioride) meistriks kergejõustikus. Peale kergejõustiku tegeles Peeter võrkpalliga. Võrkpallis on tulnud seenioride vanuseklassis Eesti, Läti, Baltimaade ja maailma-meistriks. Euroopa võistlustel saavutas Eesti seenioride koondisega kolmanda koha.

Sport on hingelähedane kuni tänase päevani. Kuigi praegu ise aktiivselt enam sporti ei tee, elab ta kaasa Pärnus toimuvatel võrkpallivõistlustel kohapeal või siis jälgib spordiülekandeid televiisori vahendusel. Ja siis mitte ainult võrkpalli vaid ka kõiki muid spordialasid.

2008 veteranide MM -il Soomes

Dubais

Dubai kõrbes

Rännuking haaras teda juba nõukogude korra ajal kui sai esimene turismireis ette võetud. Aastal 1978 käis ta Usbekistanis. Esimene nn välisreis toimus Tšehhoslovakkiasse. Eesti iseseisvuse ajast alates on ta käinud reisimas koos abikaasa Millaga väga paljudes riikides. Igal aastal vähemalt üks reis saab tehtud. Mõnel aastal isegi kaks.

Imeilusad riigid Peetri reisimuljete järgi on Šveits ja Austria. Väga sügava mulje on jätanud Niiluse kruis, mille käigus sai isegi krokodilli paitatud. Prantsusmaal sai konnagraadi proovitud. Madridis härjavõitlust vaadatud. Barcelonas olümpiamängude staadion oma jalaga ära proovitud. Iisraelis Sur-numere ääres käidud. Vesi on Sur-numeres nii soolane, et välja tulles oled kaetud paksu soolakorraga.

Portugalis. Fotod: erakogu

Kreekas antiikolümpiamängude 192,27 m pikkusel jooksurajal joostud. Kapadookias kuumaõhupalliga 1 km kõrgusel päikesetõusu vaadatud, ümberringi veel lendamas 130 sarnast õhupalli koos turistidega. Dubaist on meelde jäänud muidugi igal pool lendlev liiv. Kui Eestis puhastatakse tänavaid lumest, siis seal liivast.

Euroopast on Peetril külastamata jätkuvalt veel Island, Iirimaa ja Holland.

Oma reisid planeerib Peeter üldjuhul sügisesse, siis on suured turistide massid ära käinud ja on vabam ja meeldivam väljavalitud paikades käia ja ümbrusega tutvuda.

Tänavuse juubelisünnipäeva peab Peeter koos abikaasaga Capri saarel.

Peetriga ajas juttu Juta Lemmik

Ole nutikas juba noorena, siis ei teki hiljem kodu ostmisel takistusi

„Küll vanast peast jõuan magada, praegu on vaja kõike proovida, elu nautida.“ Kõlab tavaliselt, kas pole? Nii mõtlevad paljud noored ja ega see just vale ei ole. Välja arvatud vast une osa, sest vanast peast kipub seda väheks jääma. Aga see selleks. Niisiis, elu tuleb kindlasti nautida, lihtsalt vastutustundlikult. Seda igas mõttes, ka rahalises, sest mõtlematult tehtud otsused võivad aastaid hiljem sinu suurematele plaanidele pidurit tõmmata.

Kuidas? Hoia pilk peal enda laenu kui ka muude kohustuste teenindamise ajalool – info sellest, kui korrektselt või mittekorrekttselt oled aastate jooksul rahalisi kohustusi täitnud jne. Just selle järgi otsustavad pangad suures osas, kas ja mis tingimustel on nad valmis sulle täna, homme või hoopis kümne aasta pärast laenu andma. Ja kui selles ajaloos on plekke – mõni tasumata telefoniarve või väike kiirlaen –, võib juhtuda, et vajalikul hetkel ei olegi sul enam võimalik näiteks auto või kodu ostuks lisaraha saada või siis pead laenu eest maksma palju kõrgemat intressi. Laenu tuleks võtta vastavalt enda võimetele, et tagasimaksmine ei nõuaks erilist pingutust.

Just hilinevad maksed on üks peamisi laenuaotluste tagasilükkamise põhjusi. Tihti tuleb eitav vastus pangast üsna ootamatult, sest kõik tundub ju olevat hästi. Tea aga, et krediidi ajalugu on väga pikk ja noorena tehtud läbimõtlemata otsused, võivad hili-semad head plaanid ära rikkuda.

Näiteks, kas teadsid, et kui jääd mõne telefoniarve, järelmaksu või muu sellise tasumisega 45 päeva hiljaks ja summa kerkib üle 30 euro, avaldatakse sinu andmed Maksehäireregistris ja sinu maine saab laenuandjate silmis kahjustada? Tihti arvatakse, et asi on klaar, kui maksad tekkinud võla ja viivise ära. Kahjuks see nii ei ole. Maksehäireregistri kanne jääb alles ja mõnikord võib selle aegumiseks kuluda isegi kümme aastat. Et sinu krediidi ajalugu oleks seejärel puhas, pead terve selle aja saama stabiilset sissetulekut ja tasuma hoolikalt kõik maksed.

Kodulaenu soovides, vaatavad pangad enne otsuse langetamist nii säästuvõimet kui ka krediidi registri andmeid. Seetõttu püüa alati jälgida, et kõik arved saaksid tähtaegselt tasutud. Laenu ja kohustusi omada on väga normaalne, oluline on, et tagasimaksmine on korrektne. Seepärast, kui laenad, laena tõesti asjade jaoks, mida tõeliselt vajad (mitte soovid) ja kindlasti summas, mida jaksad pingutuseta tagasi maksta.

Tasu arved õigel ajal

Kui pead ise tasuma telefoni-, neti-, kommunaal- jm arveid, jälgi regulaarselt oma konto seis ja ka seda, et maksekupäevadel oleks arvel vajalik summa alati olemas. Kui juhtub,

et makse tuleb teha mõni päev enne palga või stiipi saamist ja võib juhtuda, et selleks ajaks on juba kitsas käes, on mõistlik kaaluda maksetähtaaja muutmist või siis seadistada sobivaks hetkeks automaatne püsimakse.

Ära võta kiirlaenu

Kui plaanid teha suurema väljamineku, kuid raha jääb puudu, võib tekkida kiusatus võtta nn kiirlaenu, sest raha saab kergesti kätte ja tagasimaksmine tundub ju nii lihtne. Jama on aga selles, et väikesed laenud ja järeelmaksud kipuvad ajapikku kogunema ning mingil hetkel võid avastada, et võlasumma on juba üle pea kasvanud ja õigel ajal ei olegi võimalik kõike ära maksta. Tihti venitatakse laene siis pikemaks ja võetakse tagasimakseteks uusi, suuremaid laene, aga nii kerid oma laenusõlme aina hullemini umbe ja tulevased võimalikud laenuandjad näevad, et sa pole rahaasjade plaanimisel just kõige hoolsam.

Mis on alternatiiv?

Kui vajad lisaraha, sobib hea krediidi ajaloo säilitamiseks paremini krediitkaart – loomulikult, kui seda kasutada arukalt. Swedbanki krediitkaardiga võid sõltuvalt tingimustest kasutada krediidi limiiti kuni sinu kolme kuupalga ulatuses. Kui maksad kogu kasutatud summa järgmisel maksepäeval tagasi, ei lisandu sellele intressi. Seega saad krediidi limiiti, sõltuvalt tootest, intressivabalt kasutada koguni kuni 30 või 40 päeva. Samas võid tagasimakseid teha ka järk-järgult või valides endale ise püsimakse. Sellisel juhul tuleb aga arvestada intressi maksmisega kasutatud summalt.

Ela ja säästa

Elu saab nautida ka paksu rahakotita: tihti peitub võlu just lihtsuses, mille eest ei pea suuri summasid välja käima. Otsi need enda jaoks üles ja pane iga kuu mingi osa sissetulekust laenamise asemel kõrvale. Nii teenid endale laenuandjate silmis hoopis lisapunkte, sest säästnud näitavad nii distsipliini kui ka võimekust koguda vabu vahendeid ootamatuteks sündmusteks. Kui elad palgast palgani ilma säästude ja finantsplaanita, ei jäta see sinust eriti head muljet. Lisaks, kui sul ei ole piisavalt raha praeguse elatustaseme säilitamiseks, võib laenust saada tulevikus raske koorem. Seega, mida vähem harjud säästma, seda vähem läheb sul vaja lühiajalisi laene ning sinu võimalused suuremaid unistusi ja plaane ellu viia on järjest paremad.

Hea teada

Saad oma krediidi ajalugu kontrollida avalikust Creditinfo Eesti AS registrist. Kaks korda aastas võid selle kohta väljavõtte küsida tasuta.

Brenda Parbus

Swedbanki noorte segmenti juht

SPORDIUUDISED

Häädemeestel lasti ambu

Nädalavahetusel selgusid 2021. a Eesti sisemeistrivõistluste medalivõitjad Häädemeeste spordihoones.

Lasti harjutust 18x600. Võistluste parima tulemuse laskis naiste võitja Viljandi Noole ambur Merike Kahk – 560 silma. Järgnesid Noole ambur Rita Raud 538 ja Häädemeeste AK esindaja Sale Leppik 500 silmaga.

Meeste tasavägises võistluses läks samuti esikoht Viljandisse. Võidu võttis Kaido Pärnoja 559 silmaga. Talle järgnesid Häädemeeste AK amburid Ain Järvesaar 558 ja Teet Tagapere 552 silmaga.

Kadettide võit käks Rihard Järvesaarele ja seenioride võtjaks kuulutati Aleksander Karama 544 silmaga. Mõlemad esindavad Häädemeeste AK-d.

Keskaegse ammuga tuli Eesti meistriks Meelis Pällo AK Silex 510 silmaga.

Aasta lõpupeol trahteris Magic tunnistati aasta parimateks amburiteks Viljandi Noolest Merike Kahk ja Kaido Pärnoja, Häädemeeste AKst Rihard Järvesaar ja Aleksander Karama ja keskaegse ammu klassis AK Silex esindaja Tarmo Andrei.

Aleksander Tõnis Joarand

Fotol naiste esikolmik. Vasakult: Rita Raud, Merike Kahk ja Sale Leppik. Foto: Maarika Atka

Aasta parimad Vasakult Tarmo Andrei, Aleksander Karama, Merike Kahk, Rihard Järvesaar ja Kaido Pärnoja. Foto: Ain Järvesaar

Sangpommisport

Häädemeeste Spordihoones toimusid 26. septembril 2021. a Pärnumaa meistrivõistlused ja Häädemeeste valla lahtised meistrivõistlused sangpommisportis.

Häädemeeste valla esindajatest tulid võitjateks Märt Vee-

laid, Siim Marjamägi, Andrus Umal ja Klen Liiva. Hõbemedaliga pidid leppima Erik Selge ja Henry Näär.

Võistlused aitasid läbi viia Öie ja Valdi Killing Audru osavallast.

Aleksander Tõnis Joarand

Häädemeeste valla sangpommi tõstjad peale autasustamist. Foto: Aire Intsaar

Henri Merivälja on edukas taekwondos

Henri Merivälja on Uulu Põhikooli 7. klassi õpilane, kes alustas Pärnu Taekwondo klubis taekwondo treeningutega 2017. a sügisel kui ta oli 9 aastane.

Uurisin nii Henriilt kui tema ema Kadri Meriväljalt ja treenerilt Vladislav Šonitševilt, kuidas poisi treeningkarjäär sai alguse, mis trenniga on täpsemalt tegu ja millised on saavutused.

Henril on väga palju saavutusi Eesti sisevõistlustelt ning olemas ka auhinnad rahvusvahelistelt võistlustelt nii Eestist kui ka Lätist. 2019. a käis ta Minskis Maailma karikavõistlustel, aga sel korral medalikohta veel ei saavutanud. 2021. aastal võitis ta esimese koha online rahvusvahelise kopleksharjutuste turniiril, mida nimetatakse Tuliks. Kuid võidujada jätkus ning oktoobris osales Henri Kreetal Euroopa Mestriivõistlustel, kus võisteldes sparringus, 11.-13. aastaste kuni 55 kg kaaluvate meessportlaste kategoorias, saavutas 2. koha ehk tõi koju hõbemedali.

2017. aastal korraldas Uulu Põhikool taekwondo trenniga tutvumise päeva Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuses. See tekitas Henris huvi ja kodus andis teada, et ta soovib taekwondo trenni minna. Vanemad algul guugeldasid, mis trenniga on tegemist, kartes, et on peksmisega seotud, kuid selgus, et vägagi distsipliini järgiv treening. Henri oli julge poiss, et ükski minna Pärnusse trenni, kus teised olid juba hooajaga alustanud, õnneks leidis ta sealt endale sõbra Juliani, kes on tänaseni ta parim sõber ja ka üks motivaatoritest. Treener märkas,

et Henri ei kartnud sparringut teha nende vastu, kellel oli rohkem kogemust, seega julgustas teda valge vööga esimestele võistlustele saata. Henri mäletab täpselt, millal oli esimene võistlus. See oli 2018. a Sindis ja võisteldi sparringus, kus ta sai 1. koha. Esimesel võistlusel oli ärev tunne, tol korral kartis rohkem kui täna võistlustel. Võistlus andis Henrile huvi juurde ja ta hakkas trennides end rohkem pingutama.

Aga, mis on sparring?

Sparring on kahevõistlus, võid kasutada käe- ja jalalööke, lubatud on kindlad löögid ja kindlate löögipindadega. Treeneri sõnade kohaselt see ei ole teise vigastamine, vaid nagu arvutimäng, kuidas sa suudad löögid teha nii, et saaksid võimalikult kõrged punktid. Nt palju punkte annavad pöördedega löögid. Jõud ei ole selles spordialas oluline, vaid oluline on, kuidas suudetakse löögid ära kaitsta. Kadettide klassis, kuhu Henri veel viimast aastat kuulub, kestab üks matš 1,5 min, siis 1 min paus ja taas 1,5 min matši. Henri lemmik ongi sparring, sest seal saab kõike treenitud oskusi kasutada.

Mis on Tul?

Tul koosneb paljudest erinevatest elementidest, nagu võitlus nähtamatu vanelasega. Olemas on 24 erinevat kopleksharjutust ehk tuli. Igale võöl on omad tulid, iga tul kestab 1–1,5 min, see on kindel liigutuste kombinatsioon. Kõige väiksem liigutuste kombinatsioon on 19 ja kõige suurem on 68. Nt sel aastal kui Henril olid võistlused online kompleksharjutuste tegemisel, kus ta

võitis kuldmedali, siis ta tegi 38 elementi. Mida suuremaks läheb vööaste, seda rohkem tuleb elemente meelde jätta.

Taekwondo trenne alustades saavad õpilased valged ja kollased vööd, mis tähendab, et nad alustavad distsipliinist: õpivad austama treenereid, kaastrenniliisi, austust spordisaali vastu jne, ilma distsipliinita ei saa trennidega edasi minna. Henril on praegu 3. gup ehk sinine vöö punase triibuga. Vööde edasiliikumiseks ehk sinise triibuni saavad algajad teha eksamit kaks korda aastas, eeldusel, et õpilased on hästi trennides osalenud. Koondise liikmetel on samuti võimalus kaks korda aastas eksamit teha. Riigieksamid, alates sinisest vööst, võetakse vastu Tallinnas suurema komitee ees. Näiteks Henri treeneril, Vladislavil, on must vöö 3. dan, mille nimel on ta töötanud 16 aastat.

Henri teeb kuus korda nädalas trenni, õhtustel aegadel. Trennid kestavad 1-1,5 tundi. Enne trenni jõuab ta kooliasjades ära õppida. Koju tulles peseb, sööb, tegeleb oma asjadega ja läheb magama. Väga oluline on pere toetus, kes aitavad trennide jaoks motivatsiooni hoida. Motivatsioon võib kaduda, kuna treeningud lähivad järjest raskemaks, ehk üha rohkem peab valdama erinevaid tehnikaid. Tema treenerid Robert Trofimov ja Vladislav Šonitšev on samuti pidevas kontaktis perega.

Kui tegeleda võistlustasemel spordiga, siis tekivad ka suuremad kulud. Henri on praegu

Henri Merivälja. Foto: erakogust

veel kadett (11-13 aastased), kes peavad ise kõik kulud kandma. Kui ta jätkuvalt pingutab ja saab juuniorite klassis (14-17 aastased) oma kaalu kategoorias esinumbriks, siis liit toetab tema võistlustasusid. Vanemad on teadlikud, et Häädemeeste vald toetab sporditegemist ning eelmisel aastal ka küsiti ning saadi toetust. Sel aastal, aga unustati küsida, see on teema, millega peab veel harjuma.

Henri on läbi taekwondo muutunud enesekindlamaks, ta on õppinud enda emotsioone ohjama. Tal on hea meel saada tunnustust treeningutelt ja võistlustelt. Elame Henri treeningkarjäärile kaasa ning loodame, et tema unistus saada MM-l top 10. täitub!

On suur rõõm, et treenerid soovivad järgmise aasta kevadel korraldada võistlused Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuses, kuhu plaanitakse kutsuda sportlasi Pärnust, Sindist, ja samuti saavad esmase võistluskogemuse meie Uulu trennide spordilapsed.

Egle Vutt

Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuse juhataja

Mihkclipäeva discgolfivõistlus

25. septembril sai teoks Häädemeeste Keskkooli discgolfi järjekordne võistlus. Parima tulemuse saavutas meeste võitja Marthen Tasalain, kes oli üks discgolfi raja rajaja. Kokku selgusid võitjad kuues vanusegrupis. Osalejaid oli 29.

Pilk protokoll: mehed (12) 1. Marthen Tasalain, 2. Ferdinand Ausmaa, 3. Klenet Klein; naised (3) 1. Oksana Lopatyk, 2. Ruth Kurm, 3.

Agnes Mölder; 6-9 kl. poisid (7) 1. Märten Teas, 2. Frederik Tammann, 3. Jass Harjakas ja Meelis Põliste; 6-10 kl. tüdrukud (2) 1. Kerlin Tšetlain, 2. Hanna Allikas; 1-5 kl. poisid (4): 1. Kenet Grahv, 2. Merki Juninen ja Kenet Saar, 3. Albert Sepp; 1-5 kl. tüdrukud (1): 1. Hanna Sepp.

Taas kohtume võistlusr ajal 2022. a juunikuus.

Aleksander Tõnis Joarand

Võrkpalliuudised

Häädemeeste Võrkpalliklubi alustas piirangute kiuste oma neljandat hooaega Pärnumaa meistrivõistlustel. Seni peetud kahest kohtumisest on kirjas üks võit ja üks kaotus. „Hooaja avamängu kaotasime Läänerannale 0-3, mis oli selge pettumus. Varasemalt oleme neid võitnud. Teises mängus alistasime 3-1 tugeva Audru pundi, mis igal hooajal medalitele

mänginud. See mäng näitas, et meil on piisavalt sisu, et ka ise vähemalt medal see aasta ära tuua. Eks need piirangud on ka meie koosseisule paraja jälje jätnud, aga üheskoos pingutades saame sellest viirusest jagu ja saame varsti kõik koos vabalt jälle palli mängida,“ nii võitis olukorra kokku meeskonna eestvedaja Karl Eerik Eischmidt.

Aleksi tegemised karate klubis

Aleks Janson on tubli spordipoiss, kes on meie lehelugejatele tuttav varasematest võistlustest.

Sel aastal on eriolukorra tõttu võistluseid toimunud vähem või on edasi lükatud, kuid midagi siiski toimus.

29.05.21 Kuusalu lahtised meistrivõistlused M U14 kata I koht, kumite III koht.

Tallinn Bulldog 08.07.21 M U14 kata II ja kumite III koht.

Eesti Karate Liiga hooaja 2020-2021 kokkuvõttes kata I koht ja kumite 5.

Fotod: erakogust

Kabetajad selgitasid maakonna meistreid

Nädalavahetusel toimusid Häädemeeste Keskkoolis Häädemeeste valla lahtised meistrivõistlused vene kabes. Ühtlasi selgitati 2021. aasta Pärnumaa meistrid neljas vanusegrupis. Meeste kaksikvõit läks Pärnu. Võitjaks kuulutati Kaarel Koitla, talle järgnes August Marožov. Kolmas koht läks maletreener Eiki Lehemetsale Kilingi-Nõmmelt. Naiste võitjaks tuli kunagine

Eesti meister Irma Nahkor. Kaksikvõidu kindlustas Häädemeeste Helmi Gustavson, kolmas koht kuulus Külli Loometsale Pärnust. Poeglaste esimene ja kolmas koht kuulusid Häädemeeste esindajatele Ants Gustavsonile ja Klen Liivale. Teiseks jäati Sindi esindaja Gevin Metsaveer. Tütarlaste võitjaks tuli Greeta-Liisi Metsaveer Sindist.

Naiste Pärnumaa meistrid kabes Vasakult Külli Loomets, Irma Nahkor ja Helmi Gustavson. Foto: Eiki Lehemets

Male

31. oktoobril toimusid Häädemeeste Keskkoolis valla lahtised meistrivõistlused males. Oma vanusegruppide võitjateks tulid Eiki Lehemets, Aule Kink, Anette Eimann ja Markus Sooväli. Pilk protokoll: Mehed: 1. Eiki Lehemets (Saarde), 2. Jüri Poltan (Pärnu), 3. Uudo Mandre (Häädemeeste); nai-

sed: 1. Aule Kink (Häädemeeste), 2. Monika Linnroos (Pärnu); 3. Ilma Nahkor (Häädemeeste); poisid: 1. Markus Sooväli (Pärnu), 2. Geret Jaaniste (Pärnu), 3. Gregor Oriehov (Saarde); tüdrukud: 1. Anette Einmann, 2. Dagne Oriehov (mõlemad Saarde).

Aleksander Tõnis Joarand

Male poiste esinelik vasakult Geret Jaaniste, Markus Sooväli, Gregor Oriehov ja Hendrik Allikas Foto: Irma Nahkor

TREIMANI RAHVAMAJAS

KINOÕHTUD

15. novembril kell 19
uus eesti film “Sandra saab tööd”

29. novembril kell 19
uus eesti noortekomöödia “Öölapsed”
pääse 5€, sooduspilet 4€

Kohaliku omavalitsuse volikogu valimised

Valla valimiskomisjon on kinnitanud valimistulemuste protokoll, kuid seoses kaebuste lahendamisega Riigikohtus ei ole lõplikud valimistulemused välja kuulutatud ja valituks osutunud volikogu liikmed lehe trükkimineku ajaks registreeritud. Täieliku valimistulemuste protokolliga saab tutvuda valla kodulehel ja valimistulemustega valimiste kodulehel valimised.ee.

Lihtkvoodi alusel osutusi valituks isikumandaadiga **ANDRUS SOOPALU** (VL Ühtne Koduvald) 146 häälega ja **KAREL TÖLP** (VL Koostöö) 242 häälega. Võrdlusarvude alusel nimekirjamandaatide jaotamisel osutusid valituks (väljavõte protokollist):

Võrdlusarv	Erakond/valimisliit	Reg. nr	Kandidaat	Hääli
702.0000	Valimisliit Rannamänd	181	ANTS JÄRV	98
504.0000	Valimisliit Koostöö	144	EGLE RUMBERG	85
372.0000	Eesti Konservatiivne Rahvaerakond	128	LEMBIT KÜNNAPAS	124
351.0000	Valimisliit Rannamänd	178	TANEL ANTSON	91
336.0000	Valimisliit Koostöö	139	KALMER METSAORU	72
252.0000	Valimisliit Koostöö	162	MAIA-LIISA KASVANDIK	65
234.0000	Valimisliit Rannamänd	174	URMAS AAVA	89
207.0000	Valimisliit Ühtne Koduvald	106	AULE KINK	41
201.6000	Valimisliit Koostöö	145	EGLE VUTT	52
186.0000	Eesti Konservatiivne Rahvaerakond	137	JAANUS JÕESALU	50
175.5000	Valimisliit Rannamänd	188	AGO PAJUVÄLI	57
168.0000	Valimisliit Koostöö	143	ARGO MENGEL	47
144.0000	Valimisliit Koostöö	172	VILJAR METSAORU	38
140.4000	Valimisliit Rannamänd	190	ALO SINIMÄE	48
138.0000	Valimisliit Ühtne Koduvald	109	MARGUS MUST	26
126.0000	Valimisliit Koostöö	161	MADIS MÄTAS	38
124.0000	Eesti Konservatiivne Rahvaerakond	129	MAREK SEIN	45

Kuidas valida vingugaasiandurit? 8 märksõna, mida selle soetamisel silmas pidada

Vingugaas on lõhnatu, värvitu ja maitsetu mürgine gaas, mis võib tekkida igasugusel põlemisel, kui ei jätku piisavalt õhku. Selline olukord tekib kergesti halva ventilatsiooniga siseruumides. Vingugaasi tuvastamiseks sobib ainult vingugaasiandur. Suitsuandur ega gaasiandur vingugaasi ei tuvasta.

Millistesse hoonetesse või ruumidesse peab vingugaasianduri paigaldama?

- **Eluruumi, kus asub korstnaga ühendatud gaasiseade.** Eelkõige on selliseks seadmeks gaasil töötav vee-soojendi ja katel.
- **Hoonesse, kus on gaasikütteseade või gaasivesoojendi.** Seda ka juhul, kui seade asub näiteks keldris või eraldi tehnoruumis. Sellisel juhul peab andur asuma kohas, kus alarm oleks ohustatud inimestele kuuldav. Näiteks keldris asuva gaasikütteseadme korral võib andur asuda selle kohal olevas ruumis. Või tehnoruumis asuva gaasiseadme korral sellele lähimas eluruumis.
- Alates 1. jaanuarist 2022 **hoonesse (nii kodud kui ka muud hooned), kus on tahkekütteseadmed** – puukütteil ahi, kamin, pliit, katel vms.
- Vingugaasiandureid on mitmesuguseid, kuid nõuded, millele nad vastama peavad, on samad. Valida saab ekraaniga ja ekraanita andurite vahel, samuti on olemas erinevate toitesüsteemidega andureid (patarei vs aku vs võrgutoide). Kõige lihtsam ja odavam andur on ilma näidikuta vingugaasiandur. Näidikud, mälud ja nutifunktsioonid lisavad seadmele kasulikke funktsioone, kuid teevad anduri ka kallimaks. Sõltumata anduri omadustest toimivad ja teavitavad nad ohtlikust vingugaasist ühtemoodi.

1) Aku, patarei või võrgutoide
Andurid võivad olla nii aku-, patarei- kui ka vahelduvvoolu toitega. Aku või patareidega töötavat andurit on lihtne paigaldada ning see töötab ka elektrikatkestuste ajal. Vahelduvvoolutoitega ehk pistikdetektor ei sõltu patareist ega vaja seetõttu patarei vahetamist. Sisse ehitatud akuga andurite aku kestab kogu anduri eluea, kuid patareiga anduri korral tuleb seadme eluea jooksul patareid vahetada. Patareide vahetamine või võrgutoide ei tee vingugaasiandurist siiski igavesti kestat seadet. Sõltumata toitest on anduritel

kindel eluiga, mille jooksul tagab tootja mõõtmiste õigsuse.

2) Näidik
Näidik annab meile võimaluse näha anduri mõõdetud vingugaasi kontsentratsiooni ehk hulka ruumi õhus ja muud näidikul visuaalselt kuvatavat infot. Vingugaasi kontsentratsiooni kuvatakse ppm-ides, ehk miljondik osades. Andurid annavad reeglina alarmi, kui vingugaasi kontsentratsioon ruumis on olnud üle 30 ppm-i kaks tundi või kui vingugaasi kontsentratsioon on 300 ppm maksimaalselt kolme minuti jooksul. Vingugaasi kontsentratsioon 30 ppm-i ei ole eluohulik. Selle sees pikaajaliselt viibimine võib tekitada uimasust. Siiski tasub kütteseadmed üle kontrollida ning olukorda jälgida. Alarm lõpeb ise, kui vingugaasi kontsentratsioon langeb alla 50 ppm-i. Näidikuta andur annab alarmi samadel tingimustel.

3) Niiske ruum
Enne, kui vingugaasiandurit ostma hakkad, mõtle läbi, millisesse ruumi sa soovid selle panna. Andurid on oma konstruktsiooni tõttu määratud erinevatesse keskkondadesse. Enamus andureid on mõeldud kuivadesse ruumidesse, kus õhuniiskuse ei ületa 80%. Üpris vähesed andurid sobivad vannituppa, kus õhuniiskuse on kõrge. Näiteks vannituppa paigaldatav andur peab olema niiskete ruumide jaoks sobiv. Seetõttu tuleb alati vaadata seadme kasutusjuhendist tootja poolt kirja pandud anduri kasutuskeskkonna niiskuseparameetreid. Vannituppa sobib 90%-lise õhuniiskuse taluvusega andur.

4) Anduri eluiga
Anduri eluiga sõltub sensorist, mitte patareist. Mõned andurid aeguvad kindlaks kuupäevaks. Enamasti tuleb kasutajal

anduri käivitamisel märkida seadmele käivitamise kuupäev või vastavalt juhendile eluea kuupäev. Nutikamad andurid jälgivad ka ise kasutusaega ja annavad selle lõppemisest heli või visuaalse signaali aegsasti teada. Andurite kasutusiga on tavaliselt 7-10 aastat.

5) Kaks-ühes-andurid
Vingugaasiandur ja suitsuandur võivad olla ka kaks-ühes-seadmena. Sellisel juhul peab seade vastama nii suitsuanduritele kehtivatele nõuetele kui ka vingugaasianduritele kehtivatele nõuetele.

6) Automaatne tulekahjusignalsatsioon
Automaatse tulekahjusignalsatsiooni-süsteemi jaoks on olemas spetsiaalsed süsteemi ühendatavad vingugaasiandurid. Kui soovid lisada vingugaasianduri oma tulekahjusignalsatsioonisüsteemi, pöördu süsteemi paigaldaja või haldusfirma poole.

7) Juhend ja märgistus
Iga Eestis müüdava anduriga peab olema kaasas eestikeelne juhend. Juhendis peab olema kirjas kõik vajalik anduri paigaldamiseks ja kasutamiseks. Autonoomsed vingugaasiandurid peavad vastama standardi EVS-EN 50291-1 nõuetele – see standardi viide peab olema nende märgistuses kohustuslikuna kirjas. Anduril peavad olema märgistusena tootja andmed, avastatava gaasi tüüp, seadme nimetus ja mudel, patareide tüüp (kui on patareitotega), seadme soovituslik maksimaalne eluiga, kasutuskeskkonna temperatuuri ning õhuniiskuse vahemik.

8) Hind
Lihtsamad ja odavamad andurid maksavad natuke alla 20 euro ja näidiku ning nutifunktsioonidega andurid maksavad 40 kuni 80 eurot. Ka pikem võimalik eluiga mõjutab hinda. Odava anduri tellimisel internetikeskkonnast on soovitatav põhjalikult kontrollida toote tegelikku märgistust ja kasutusjuhendit. Nõuetele mittevastav vingugaasiandur ei pruugi sind vingugaasi eest kaitsta. Rohkem infot vingugaasist – vingugaas.ee

Aap Andreas Rebas
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve
Amet

Prügi põletamine saastab õhku ja ohustab inimeste tervist

Sügis toob kaasa jahedad ilmad ja koos sellega kütteperioodi alguse. Sooja saamiseks tehakse kodustes küttekolletes tuld ning mõnes majapidamises visatakse lisaks küttepuudele ahju ka jäätmeid. Nii aga teha ei tohi, sest olmejäätmete põletamine saastab õhku.

Kodusesse küttekoldesse, olgu see siis kamin, pliit, ahi või katel, sobib ainult puhas kuiv puit. Selline küttematerjal põleb kõrgemal temperatuuril ning tekitab vähem tuhka ja lenduvaid saasteaineid. Tulehakatuseks sobib üksnes kiletamata papp või paber.

Sobimatu küttematerjali: niiske või töödeldud puidu või lausa jäätmete põletamisel tekitab tervisele ohtlikud peened osakesed ja vingugaas. Plastjäätmete põletamisel lenduvad aga eriti mürgised saasteained (nt dioksiinid ja furaanid), mis võivad põhjustada vähktõbe, väärenguid ja arengupeetust. Korstna kaudu õhku lendunud saasteained langevad maapinnale ning vette, kust

Kütteperiood toob kaasa korstnaist tõusvad suitsusambad. Foto: Ave Huugen

need omakorda liiguvad edasi toidulauale, kui sööme oma aias kasvatatud saadusi.

Välisõhu kvaliteedi mõõtmistest selgub, et õhukvaliteet halveneb peenosakeste tõttu just kütmisperioodi algul ning seda eelkõige ahikütttega piirkondades. Suits ei rända kaugemale, madalatest korstnatest väljunud suits ning suur osa saastest langeb maha sealsamas piirkonnas, sest külmal ajal on hajumistingimused halvemad. Kütteperioodil võib peenosakekestest põhjustatud õhusaaste küündida ahikütttega piirkon-

dades tasemele, mis on võrreldav liiklusest tuleneva saastega tiptunnil suure magistraali ääres.

Saasteainete vähendamiseks tuleb kütmiseks kasutada ainult kuiva puitu. Niisked küttepuud ei sütti ahjus korralikult ning süttimisfaas venib märksa pikemaks – see omakorda suurendab vingugaasi ja peenosakeste arvukust õhus. Niiske puidu kasutamine tähendab ka seda, et osa soojusest läheb raisku, sest osa energiat kulub puidu kuivatamisele.

Suurem kogus papi- ja pabe-

rijäätmeid on põletamise asemel mõistlik hoopis ringlusse saata. Need saab viia avalikesse kogumiskonteineritesse või kohalikku jäätmejaama, sinna saab viia ka plastpakendid. Lähima jäätmejaama, avaliku pakendikonteineri või vastuse küsimusele, kuhu millised jäätmed viia, leiad lehelt kuhuvia.ee.

Kas teadsid, et ...

Ühe perekonna tekitatud jäätmete koduahjus põletamisel vabaneb keskkonda hinnanguliselt sama palju toksilisi ühendeid kui u 200 tonni prügi põletamisel jäätmepõletustehases. Tehases põletatakse jäätmeid stabiilselt kontrollitud keskkonnas temperatuuril 1000–1100 °C, mille juures põlevad toksilised õhusaasteained vähemohlikeks põlemisproduktideks. Seevastu koduahjus põleksid jäätmed madalamatel temperatuuridel ja ebastabiilselt, mistõttu ei põle toksilised ühendid lõplikult ära.

Dagmar Undrits

Keskonnaameti välisõhu peaspetsialist

SÜNDMUSED NOVEMBRIS JA DETSEMBRIS

Kultuurisündmuste, spordivõistluste jt avalike ürituste toimimise osas palume järgida teavet seoses COVID-19 olukorraga.

- 10.11. Metsapöole Põhikooli sünnipäev
- 14.11. DC Academy Jõulumäe talvesari discgolf'is Jõulumäel kell 12
- 15.11. Kinoõhtu Treimani Rahvamajas „Sandra saab tööd“ kell 19
- 15.-21.11 Põhjamaade kirjanduse nädal Uulu Raamatukogus
- 17.11. Koduloolaste klubiõhtu AJARADADEL kell 18 Uulu Raamatukogus
- 20.-21.11 Põhjamaiste kelgukoorte veokatse Jõulumäel kell 13
- 21.11. DC Academy Jõulumäe talvesari discgolf'is Jõulumäel kell 12
- 27.11. Pärnumaa radade karikasarja etapp disc golf'is Jõulumäel kell 10
- 28.11. Perepäev Tahku Tare külakeskuses kell 12-14
- 28.12. DC Academy Jõulumäe talvesari discgolf'is Jõulumäel kell 12
- 28.11. Komöödia „Naisevõtt“ Häädemeeste Seltsimajas kell 14.00
- 29.11. Kinoõhtu Treimani Rahvamajas „Õõlapsed“ kell 19
- 5.12. DC Academy Jõulumäe talvesari discgolf'is Jõulumäel kell 12
- 06.12. Jõuluvana postkasti avamine kell 9 Uulus, kell 10 Võistes, kell 11 Häädemeestel, kell 12 Metsapöole
- 12.12. DC Academy Jõulumäe talvesari discgolf'is Jõulumäel kell 12
- 15.12. Koduloolaste klubiõhtu AJARADADEL kell 18 Uulu Raamatukogus
- 18.12. Jõululaat Tahku Tare külakeskuses kell 11-14
- 18.-19.12 Lottemaa Jõulumaa
- 19.12 DC Academy Jõulumäe talvesari discgolf'is Jõulumäel kell 12
- 20.12. Jõuluvana postkasti sulgemine kell 9 Uulus, kell 10 Võistes, kell 11 Häädemeestel, kell 12 Metsapöole
- 26.-30.12 Lottemaa Jõulumaa
- 26.12 DC Academy Jõulumäe talvesari discgolf'is Jõulumäel kell 12

LISAINFORMATSIOON valla kodulehel kalendris või Aire Kallas-Maddisonilt tel 5358 5406, aire.kallasmaddison@haademeeste.ee

Vaktsineerides oleme tugevamad!

COVID-19 vastu vaktsineerides hoolid enda ja oma lähedaste tervisest ning aidad meil naasta tavapärase elu juurde.

Tutvu ametliku COVID-19 vaktsineerimise infoga: vaktsineeri.ee

Otsin klientidele:

ELAMUT
võib olla remontivajav, kuni 120 000 €

UUEMAT ELAMUT
Pärnust kuni 10km, kuni 200 000 €

SUVILAT
kuni 80 000 €

MAKSIMAALSE TURUHINNAGA TURVALINE TEHING - HELISTA!

Argo Võigemast
Kutseline maakler
argo@tonisson.ee
Tel 518 4422

Tõnisson
ALATES 1992
KINNISVARA
Tel +372 447 5555

www.tonisson.ee Rütüti 47 Pärnu

Kui tahad õppida või juba oskad kangastelgedel kududa, siis tule Tahku Tare teljetuppa.

Meil on neli kangaspuud, kus saab kududa vaipu, suurrätte, käterätte, linikuid, pikniku- ja kattetekke.

Võta ühendust mob: 5340 0101 või 5551 5507
Ootan põnevusega huviliste kõnesid.
Lugupidamisega Renate Lind
Lisainfo: 5664 3221, voiste.kulaselts@mail.ee

Head väikesed ja suured sõbrad!

Jõuluvana liikuv postkontor

Postkasti avamine.
6. detsembril 2021

Postkasti sulgemine
20. detsembril 2021

9.00 Uulu
10.00 Võiste
11.00 Häädemeeste
12.00 Metsapöole

Ole kindlasti õigel ajal kohal, sest Jõuluvana on sulle üllatus!
Kohtumiseni, kohtumiseni
Jõuluvana

JÕULU-LOUT

TAHKU TARE HOOVIL
18.12.2021
KELL 11.00 - 14.00

KÄSITÖÖ/ HOIDISED!
MAITSEELAMUSED!
KOHVI/ JNE
KÜLLA TULEB JÕULUMEESE

REGISTREERIMINE
TEL: 56643221
E-MAIL: VOISTE.KULASELTS@MAIL.EE
FB: TAHKU TARE

TULE LAADALE OSTMA, MÜÜMA, MELUST OSA SAAMA

UULU KSK KUTSUB

ADVENDIAJA SÜNDMUSTELE

1 P 28.11 kell 12.00 - 15.00
PEREPÄEV
KOKKAMISVÕISTLUS
TAHKU TARE HOOVIL

Kuuseehitamine ja tulede süütamine.
Tule võistlejatele kaasa elama ja osa saama heast toidust!

2 P 05.12 kell 12.00
JÕULUPÄRJA TÖÖTUBA
UULU KOHVIKUS

Koolitaja Ave Lepik
Registreerimisega, TASUTA

3 P 12.12 kell 15.00 - 17.00
NELE-LIIS VAIKSOO, OLAV EHALA JA LAURI LIIVI
JÕULUKONTSERT
UULU KSK EES

15.00 avatud heategevuslik laste jõululaat/ müügi- ja kohvikuala
16.00 algab kontsert, TASUTA

4 P 19.12 kell 11.00
JÕULUMATK NIGULA RABAS

Kogunemine raba parklas kell 11.00
Matkajuht Norman Talsen
Registreerimisega, TASUTA

Kõik tegevused toimuvad vastavalt EV valitsuse poolt kehtestatud COVID-19 tingimustele.

**Tere tulemast
Austria pubisse
"Almpub"**

Pärnu mnt. 56a,
Häädemeeste
alevik

E-P 11:00-00:00

Tel. 558 1571

Jõulupildistamine

UULU KULTUURI- JA SPORDIKESKUSE FUAJES
28. NOV / 05.12 / 12.12 / 19.12
ERISOOVE ARVESTAME KA :)

FOTOGRAAF: BERIT ALLIKA
30 MIN SESSIOONI HIND 40€

Broneeri endale aeg:
Egle Vutt tel 58068636
egle.vutt@haademeeste.ee

Soovi korral, jälgi, 26.11,
Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuse FB ja Instagrami lehte,
kuhu ilmuvad ka näidispildid!

**HÄÄD VANEMAD - EMA VÕI ISA
OMA LAPSEGA (6 KUUD - 3 AASTAT)**

PÄRNUMAA TANTSUPIDU

**"ÜKSKORD
ALGAB AEGA"**

29.05.2022
LAVASSAARES

OOTAME OSALEMA JUST
TEID,
ET KAASA TEHA ÜHES
TOREDAS VÕIMLEMISKAVAS,
MILLE AUTOR ON
LIIS-KATRIN AVANDI

**ANNA ENDA OSALEMISE SOOVIST
TEADA NOVEMBRIKUU JOOKSUL**
egle.vutt@haademeeste.ee
tel 58068636

MEIE ARMASTAME HÄÄDEMEESTE VALDA!

TÄNAN KÕIKI OMA VALIJAJD!

**Teen kõik selleks, et te
ei peaks minus pettuma!**

Lembit Kinnapaz

EKRE Häädemeeste
osakonna juhataja

EESTI
KONSERVATIIVNE
RAHVAERAKOND

EKRE

**MEIE
ARMASTAME
HÄÄDEMEESTE
VALDA!**

**TÄNAME
KÕIKI VALIJAJD!**

**Nüüd asume
tegudele!**

EKRE Häädemeeste
osakond

Hoia end kursis: f Heademeeste

EESTI
KONSERVATIIVNE
RAHVAERAKOND

EKRE

**Täname kõiki Häädemeeste valla
elanikke, kes käisid valimas.**

Eriliselt oleme tänulikud neile, kes andsid oma hääle
valimisliidule Ühtne Koduvald. Täname usalduse eest!

ÜHTNE **KODUVALD**

Algab koostöö
järgmiseks neljaks
aastaks. Kui teil
on küsimusi,
ettepanekuid,
mõtteid
Häädemeeste
valla arengu osas,
palun pöörduge
kandidaadi poole,
kellele andsite oma
hääle. Niimoodi
üheskoos teeme
meie valla elu
paremaks!

**TÄNAME
MEIE VALIMISLIIDU
TOETAJAJD
JA KÕIKI VALIJAJD!**

**Valimisliit
RANNAMÄND**

Õnnitleme novembrikuu sünnipäevalapsi!

*Kõike kaunist,
mis armsaks teeb elu,
kurve ja sirgeid teid –
neis peitubki võlu.*

04.11	HELMA SIPELGAS	98	Uulu küla
07.11	ARKADI KALLASTE	98	Uulu küla
14.11	ELLI TALTS	91	Massiaru küla
10.11	MART KENK	90	Reiu küla
30.11	HILJA ORASTE	90	Majaka küla
06.11	SALME LEHISTE	89	Laadi küla
18.11	HARALD KUMM	89	Lepaküla
22.11	JUTA JÄRV	89	Treimani küla
23.11	AMILDA-VILLENTE		
	GROSSMIDT	89	Võiste alevik
05.11	MART LYRA	88	Tahkuranna küla
06.11	AIME SILLUSTE	87	Metsapoole küla
11.11	JEKATERINA KASKLA	87	Krundiküla
21.11	LIIA KOPPEL	87	Laadi küla
09.11	HEINO ANISTE	86	Penu küla
12.11	VEERA KOTŠEGINA	85	Reiu küla
05.11	VALENTINA		
	SAMUSEVICH	84	Reiu küla
23.11	HILJA EELTAMM	84	Treimani küla
20.11	HEINAR LÖHMUS	83	Häädemeeste alevik
11.11	MARIE IIR	82	Urissaare küla
18.11	MAIRE PÄRNA	82	Rannametsa küla
21.11	ARVI LAAN	82	Häädemeeste alevik
04.11	LEILI TALI	81	Häädemeeste alevik
06.11	AILI TAMBUR	80	Treimani küla
29.11	URVE JÜRIOJA	80	Treimani küla
02.11	AINO KASESALU	75	Treimani küla
07.11	MARIA ZVONKOVA	75	Soometsa küla
16.11	LY TUGEDAM	75	Rannametsa küla
03.11	KAARIN SOOVÄLI	70	Tahkuranna küla
05.11	ELVI REILI	70	Võiste alevik
23.11	SIRJE KULD	70	Tahkuranna küla
24.11	VAHUR VALDGRAF	70	Tahkuranna küla
27.11	MARGUS LIND	70	Võiste alevik
02.11	KAUPO MAISTE	65	Ikla küla
04.11	MARE MENGEL	65	Tahkuranna küla
15.11	TOIVO HUNT	65	Treimani küla
18.11	LYDIA KOITLA	65	Orajõe küla
18.11	TIINA KOITLA-SOMMER	65	Lepaküla
23.11	AARI AEDMA	65	Uulu küla
05.11	VELLO ÕIS	60	Võiste alevik
13.11	MARIKA SAAR	60	Sooküla
16.11	MÄRT LÄÄTS	60	Uulu küla
20.11	MATI PÄRNA	60	Piirumi küla
22.11	AELIITA KASK	60	Reiu küla
30.11	HELDI SALUSOO	60	Uulu küla

Vallaelanike soovil on avaldatud ka sünnipäevalapse elukoht küla täpsusega. Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avaldamist lehes, peaksid sellest teatama e-posti aadressil tiu.sommer@haademeeste.ee ja toomas.abel@haademeeste.ee või telefonidel 444 8897 ja 446 4175 või 508 9266 ja 5819 0592 hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks.

TOIMETUS

Väljaandja ja toimetus: Häädemeeste Vallavalitsus
Toimetajad: Tiiu Sommer ja Toomas Abel
Telefon 444 8897 või 446 4175
e-kiri: tiu.sommer@haademeeste.ee või toomas.abel@haademeeste.ee

Postiaadress: Ajaleht "Liiviranna"
Pargi tee 1 Uulu, Häädemeeste vald 86502, Pärnumaa
Küljendus ja trükk: Hansaprint OÜ
Tiraaž 2250 eksemplari

VALLAMAJA: 444 8890 ja 5335 8992,
haademeeste@haademeeste.ee
Järgmise lehe materjalid peavad toimetusse jõudma
hiljemalt eelneva kuu 28. kuupäevaks.

12. novembril 2021 kell 10-17 kaupleme Uulu Taluturul.

Mesi, hoidised,
aiasaadused, jne.
Oodatud kauplemas kõik,
kellel midagi pakkuda.

Info 508 9393
Maarika Puusepp

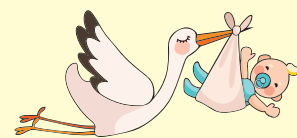

**Mardi Metsatalu OÜ müüb 30 cm ja
50 cm pikkuseid lõhutud küttepuid.**

Telefon. 5347 0723

Õnnitleme noori peresid

KEN-MARTEN GRÜNBERG Ema Monika Grünberg	20.09.2021
MIRTEL TAMM Ema Kaisa Tamm, isa Rando Tamm	21.09.2021
HELERIN JENSEN Ema Mariliis Allikvee, isa Elari Jensen	05.10.2021
AARE LILLEVÄLI Ema Liina Lilleväli, isa Rain Lilleväli	06.10.2021
LIIDIA ALVISTE Ema Virge Hansumäe, isa Erik Alviste	11.10.2021
EMILY EIN Ema Anneli Ein	26.10.2021
SÄDE ÖVERMARK Ema Kairi Kullas, isa Matti Sakari Övermark	27.10.2021
KRISETH KIVISELG Ema Reilika Kiviselg, isa Kerol Kiviselg	21.10.2021
MARU LEEMET Ema Erle Tennokene, isa Lauri Leemet	28.10.2021

KOGUDUSTE TEATED

EELK Häädemeeste Püha Miikaeli kirikus:

7. novembril kell 12.00	XXIV pühapäev pärast nelipüha
14. novembril kell 12.00	XXV pühapäev pärast nelipüha
21. novembril kell 12.00	Viimane pühapäev pärast nelipüha, Kuningas Kristuse püha
28. novembril kell 12.00	Advendiaja I pühapäev, adventitule õnnistamine
30. novembril kell 12.00	Apostel Andrease püha ehk andresepäev
5. detsembril kell 12.00	Advendiaja II pühapäev

EELK Tahkuranna Maarja kirikus (Võistes):

7. novembril kell 9.30	XXIV pühapäev pärast nelipüha
5. detsembril kell 9.30	Advendiaja II pühapäev

EELK Treimani Püha Matteuse kirikus:

21. novembril kell 14.00	Viimane pühapäev pärast nelipüha
--------------------------	----------------------------------

Ka kirikus tuleb järgida tervisealaseid juhiseid, nagu maski kandmine, lähikontakti vältimine ja käte desinfitseerimine. Lähem info: tel 5633 5750 (õpetaja Tauno Teder)

Jumalateenistused õigeusu kirikutes

Häädemeestel:

13. novembril kell 10	Liturgia. Surnute mälestamise püha
28. novembril kell 15	Õhtuteenistus
11. detsembril kell 10	Liturgia

Treimanis:

14. novembril kell 15	Surnute mälestamise püha
-----------------------	--------------------------

Tahkurannas:

21. novembril kell 15	Surnute mälestamise püha
-----------------------	--------------------------

MÄLESTAME LAHKUNUID

ARVO RAAP

30.09.1939 – 25.10.2021 Ikla küla

PEETER TEEARU

19.09.1941 – 21.10.2021 Kabli küla

MATI ANDRESSON

26.09.1943 – 30.09.2021 Penu küla

JOHANNES KARU

28.05.1929 – 23.09.2021 Rannametsa küla

LEILI ÕIS

07.03.1934 – 26.09.2021 Võiste alevik

TARMO SIMSON

28.07.1955 – 21.10.2021 Reiu küla

JAAN MÄGI

06.07.1960 – 07.10.2021 Häädemeeste alevik

MAIMU KÖSTER

04.10.1939 – 04.10.2021 Laadi küla

ANNA MAYSTRISHINA

27.01.1946 – 04.10.2021 Reiu küla

VIRVE ROONURM

11.10.1950 – 12.10.2021 Võiste alevik

